

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE VAREŠ

2023.

Broj: 01-02-07-11-2-2991-7/23

Sarajevo, juli 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	12
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	15
5.1	Izrada i donošenje budžeta i plana rada.....	15
5.2	Izvještavanje.....	16
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	16
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA	17
6.1.1	Prihodi i primici	17
6.1.1.1	Prihodi od poreza	17
6.1.1.2	Neporezni prihodi	17
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije	18
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	19
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	19
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	22
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	24
6.1.2.4	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	27
6.1.3	Finansijski rezultat.....	27
6.2	BILANS STANJA.....	28
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	28
6.2.1.1	Novčana sredstva	28
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja.....	28
6.2.1.3	Kratkoročni plasmani	29
6.2.2	Stalna sredstva	29
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	30
6.2.4	Dugoročne obaveze i razgraničenja	31
6.2.5	Izvori sredstava	31
6.2.6	Popis imovine i obaveza	31
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	32
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	32
8.	JAVNE NABAVKE	32
9.	SUDSKI SPOROVI	35
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	35
V.	PRILOZI	36
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	36
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	36

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Općine Vareš** (u dalnjem tekstu: **Općina**), koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2023. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Općine na 31. 12. 2023. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Ne možemo potvrditi početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu za najmanje 2.021.423 KM, budući da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu.

Knjigovodstveno nisu evidentirani stanovi, a za ulaganja u cestovnu infrastrukturu koja je u nadležnosti Općine u iznosu od 424.265 KM nije izvršeno povećanje vrijednosti stalnih sredstava.

Navedeno nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.2 Izvještaja).

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primjenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Općine;
- ocjenujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Općine Vareš za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Općine za 2023. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Nije uspostavljen trezorski način poslovanja u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH (tačka 4. Izvještaja);**
2. **Za tri od šest imenovanih savjetnika pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji nisu utvrđeni uslovi u pogledu vrste školske spreme, radnog iskustva i broja izvršilaca, a za tri savjetnika radna mjesta uopće nisu sistematizovana pravilnikom, što nije u skladu sa Zakonom o organizaciji organa uprave u FBiH (tačka 4. Izvještaja);**
3. **Sredstva za pokriće deficita prethodnih godina Budžetom nisu planirana, rashodi i izdaci nisu planirani prema izvorima finansiranja, a preuzete su obaveze iznad utvrđenih Budžetom u iznosu od 336.523 KM. Izvještaj o izvršenju Budžeta za 2023. godinu nije sačinjen, a nisu se sačinjavali ni planovi novčanih tokova. Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Odluke o izvršavanju Budžeta (tačke 5.1 i 5.2 Izvještaja);**
4. **Za transfere udruženjima u iznosu od 30.689 KM nisu dostavljeni izvještaji o utrošku i nije osiguran nadzor nad njihovim namjenskim utroškom, a transferi udruženjima u iznosu od 29.727 KM nisu raspoređeni putem javnog poziva. Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Odluke o izvršenju Budžeta (tačka 6.1.2.3 Izvještaja);**
5. **Nije izvršen sveobuhvatan popis imovine i obaveza, jer nisu popisana stalna sredstva u pripremi i sredstva van upotrebe, i nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.6 Izvještaja);**
6. **Tenderska dokumentacija za provođenje otvorenih postupaka ne sadrži neophodne informacije jer nisu jasno utvrđeni rokovi izvođenja radova. Za nabavke u iznosu od 790.393 KM osigurana su budžetska sredstva i zaključeni ugovori nakon provedenih postupaka javnih nabavki. Međutim, u 2023. godini nije bilo realizacije, zbog čega nije osigurano efikasno korištenje javnih sredstava, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama (tačka 8. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Vođenje evidencija o radnom vremenu vrši se na način da je kod većine zaposlenika iskazan identičan početak i završetak rada, zbog čega izražavamo sumnju u njihovu vjerodostojnost (tačka 6.1.2.1 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik je odgovoran da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedio namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Općine, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 29. 7. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Donijeti registar budžetskih korisnika u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH i uspostaviti trezorski sistem poslovanja u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.	4.
2.*	Imenovati koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu iz reda najvišeg rukovodstva, izvršiti identifikaciju i procjenu rizika, te uspostaviti registar rizika s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
3.	Pokrenuti proceduru imenovanja općinskog pravobranjoca, u skladu sa Zakonom o pravobranilaštву Zeničko-dobojskog kantona.	4.
4.*	Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji propisati uslove i potrebne kvalifikacije za radna mjesta savjetnika načelnika, a imenovanja vršiti u skladu sa Zakonom o organizaciji organa uprave u FBiH.	4.
5.	Osigurati rad Tima za borbu protiv korupcije u skladu sa izdatim rješenjem o imenovanju.	4.
6.*	Imenovati odbor za likvidnost, te sačinjavati budžetske instrukcije i planove novčanih tokova.	5.1
7.*	Rashode i izdatke planirati prema izvorima finansiranja, planirati pokriće deficitia prethodnih godina, te vršiti objavu budžeta sa odlukom o izvršavanju u službenim novinama, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	5.1
8.	Sačiniti trogodišnji i godišnji plan rada, u skladu s odredbama Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH.	5.1
9.	Izvještaj o izvršenju budžeta za prethodnu godinu sačiniti i podnijeti Vijeću na usvajanje, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	5.2
10.*	Pismeno obrazloženje o namjenskom utrošku transfera sačiniti uz obrasce periodičnih finansijskih izvještaja, dostaviti Vijeću i objaviti na službenoj stranici Općine, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	6.
11.*	Donijeti rješenja o prekovremenom radu i naknade isplatiti isključivo na osnovu rješenja, a isplatu dodataka na plaću vršiti u skladu sa Pravilnikom o plaćama i naknadama u organima vlasti u Jedinstvenom općinskom organu uprave Općine.	6.1.2.1
12.	Uspostaviti ažurne evidencije o radnom vremenu, u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu, a ocjenjivanje državnih službenika i namještenika vršiti u skladu sa Pravilnikom o ocjenjivanju rada uposlenika Jedinstvenog	6.1.2.1

općinskog organa uprave Općine.

13.*	Za obavljanje sistematizovanih poslova, utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, izvršioce angažovati shodno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještencima u organima državne službe u FBiH.	6.1.2.2
14.*	Donijeti pravilnik o reprezentaciji i njime definisati visinu do koje se mogu koristiti sredstva reprezentacije, a usluge reprezentacije pravdati obrazloženjem o nastanku troška.	6.1.2.2
15.*	Donijeti normative potrošnje goriva po vozilima, s ciljem efikasne kontrole potrošnje goriva, u skladu s Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila.	6.1.2.2
16.*	Tekuće transfere udruženjima u cijelosti realizovati na osnovu javnog poziva, u skladu s Odlukom o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava iz granta za neprofitne organizacije, te osigurati nadzor nad namjenskim utroškom odobrenih sredstava, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	6.1.2.3
17.*	Donijeti proceduru kojom će se utvrditi način odobravanja sredstava za socijalno ugrožene kategorije i osigurati transparentnost prilikom raspodjele ovih sredstava.	6.1.2.3
18.	Izvršiti analizu i ocjenu naplativosti iskazanih potraživanja za date avanse i kratkoročnih plasmana, i na osnovu konstatovanog predložiti daljnje mјere u skladu sa propisima, s ciljem njihovog realnog iskazivanja.	6.2.1.3
19.	Pribaviti mišljenje Općinskog pravobranilaštva prije zaključivanja ugovora, u skladu s odredbama Zakona o pravobranilaštvu Zeničko-dobojskog kantona.	6.2.2
20.	Kapitalna ulaganja u cestovnu infrastrukturu knjigovodstveno evidentirati na poziciji stalnih sredstava i izvora sredstava, u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.2
21.*	Provesti cijelovit popis i izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, shodno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.6
22.*	Tenderskom dokumentacijom jasno utvrditi rokove izvođenja radova, kako bi sadržavala minimalno informacije, za redovno održavanje lokalnih cesta provoditi proceduru, te osigurati efikasno korištenje javnih sredstava planiranih za javne nabavke, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (14)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Odluka o izvršenju Budžeta Općine Vareš za 2023. godinu;
- Budžet Općine Vareš za 2023. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
- Zakon o organizaciji organa uprave u FBiH;
- Statut Općine Vareš;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Uredba o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za obračun plaća državnih službenika i namještenika u Jedinstvenom općinskom organu uprave Općine Vareš i Stručnoj službi Općinskog vijeća i općinskog načelnika;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Općina Vareš je jedinica lokalne samouprave u sastavu Zeničko-dobojskog kantona, uspostavljena Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH.² Njene nadležnosti utvrđene su Ustavom FBiH, Ustavom Zeničko-dobojskog kantona, spomenutim Zakonom i Statutom Općine.

Općina je nadležna za neposredno obavljanje poslova lokalne samouprave utvrđenih Ustavom FBiH, Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH i Statutom Općine. U vlastite nadležnosti Općine posebno spadaju: osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; donošenje budžeta Općine; donošenje programa razvoja djelatnosti od značaja za funkcionisanje Općine; osiguravanje uslova za zaštitu životne okoline; osiguravanje, uspostavljanje i održavanje premjera i katastra zemljišta i evidencije prava na nekretninama; uređenje naselja, kvalitetu stanovanja i komunalnih objekata, obavljanje komunalnih i drugih uslužnih djelatnosti, te lokalna infrastruktura (izgradnja, održavanje i korištenje lokalnih cesta, ulica, mostova i drugih javnih objekata od interesa za Općinu); lokalni saobraćaj; raspolažanje i upravljanje općinskom imovinom, te utvrđivanje i raspolažanje rentom na građevinskom zemljištu; vođenje urbanističke i stambene politike; osnivanje javnih ustanova i drugih pravnih lica radi ostvarivanja određenih privrednih, društvenih, komunalnih i drugih socijalnih interesa i potreba stanovništva; raspisuje referendum; javni zajam i odlučuje o zaduženju Općine; obavlja razrez i naplatu poreza, naknada i taksi koje pripadaju Općini; osigurava lokalne potrebe stanovništva u oblasti brige za djecu, obrazovanje i odgoj, javno zdravlje, (ambulante, domovi zdravlja i sl.); osniva općinske službe i uređuje njihovu organizaciju i djelokrug, kao i druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti, niti dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti.

Javna preduzeća i ustanove čiji je osnivač Općina su: JU „Centar za socijalni rad“ Vareš, JPU „Dječije obdanište“ Vareš, JU „Centar za kulturu i edukaciju“ Vareš, Javno komunalno preduzeće d.o.o. Vareš, JP „Vareš-stan“ d.o.o. Vareš, JU Dom zdravlja Vareš, JP Veterinarska stanica d.o.o. Vareš i Opća biblioteka Vareš.

Organi Općine su Općinsko vijeće i načelnik. Općinsko vijeće je predstavničko tijelo građana i ima 19 vijećnika. Vijeće donosi Poslovnik o radu kojim je regulisan način rada Vijeća, tok sjednica i druga značajna pitanja vezana za rad i njegovih radnih tijela. Načelnik je izvršni organ Općine, koji je predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i načelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu sa Izbornim zakonom BiH. Predsjedavajuća Vijeća je Mahira Brkić.

Funkciju načelnika obavlja Zdravko Marošević, izabran na lokalnim izborima 15. 12. 2020. godine, kojem je ovo drugi uzastopni mandat.

Poslovi iz nadležnosti Općine vrše se u okviru osnovnih organizacionih jedinica – službi za upravu: Služba za privredu, finansije i trezor, Služba za opću upravu, društvene djelatnosti i boračko-invalidsku zaštitu, Služba za prostorno uređenje, Služba za civilnu zaštitu i stručnih i tehničkih službi: Stručna služba Općinskog vijeća i Jedinica za upravljanje lokalnim razvojem.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji jedinstvenog općinskog organa uprave Općine sistematizovano je 78 radnih mjesta, a na 31. 12. 2023. godine bilo je 57 zaposlenih.

Sjedište Općine je u Ulici Zvijezda 34.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Općine za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

² „Sl. novine FBiH“, br. 49/06

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od novembra 2023. do jula 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u dalnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Općine Vareš za 2018. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i negativno mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Općina nije postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Izvršena je registracija i identifikacija Općine kao pravnog lica, u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave i Statutom Općine.
2.	Općina je donijela vlastite računovodstvene politike na osnovu Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor.
3.	Namjenska sredstva koriste se prema posebnim propisima kojima je utvrđena namjena korištenja, namjenski prihodi evidentiraju se po utrošku, a neutrošena sredstva prenose u budžet naredne godine, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.
4.	Obračun i isplata naknade za prevoz zaposlenima vrši se na osnovu dokumentacije, uz prethodno izdato rješenje, shodno Pravilniku o plaćama i naknadama.
5.	Obračun i isplata putnih troškova vrši se u skladu s Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja.
6.	Sve relacije prevoza učenika i troškovi zakupa prostorija regulisani su ugovorima.
7.	JU Centar za kulturu i edukaciju dostavlja finansijski plan i program na osnovu kojeg se realizuje transfer.
8.	Zaključuju se ugovori sa korisnicima sredstava, kojim su utvrđena međusobna prava i obaveze, kao i namjena odobrenih sredstava. Njima je utvrđena obaveza korisnika da dostavljaju izvještaje o namjenskom utrošku sredstava, u skladu sa Odlukom o izvršenju Budžeta Općine.
9.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava planiraju se i evidentiraju na kapitalnim izdacima, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
10.	Potraživanja starija od šest mjeseci koja su utužena, knjigovodstveno su evidentirana na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

11.	Vrši se usaglašavanje potraživanja putem konfirmacija salda, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Također su usklađene knjigovodstvene evidencije iskazanih potraživanja po osnovu općinskih naknada i razgraničenih prihoda za obračunata, a nenaplaćena potraživanja.
12.	Komisija je izvršila detaljnu analizu zaliha koje se odnose na ratne robne rezerve, sačinila zapisnik, te je shodno odluci Vijeća izvršen njihov otpis.
13.	Nadležna služba u saradnji sa državnim službenikom ovlaštenim da obavlja ove poslove poduzima zakonom propisane radnje u cilju naplate potraživanja u skladu sa članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.
14.	Stalna sredstva van upotrebe evidentirana su u skladu sa važećim analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike i na osnovu odgovarajuće knjigovodstvene isprave, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.
15.	Razgraničeni prihodi za obračunate, a nenaplaćene prihode iskazuju se na propisanoj poziciji prema analitičkom kontnom planu za budžet i budžetske korisnike.
16.	Otplate anuiteta po dugoročnom kreditu iskazuju se na pripadajućim pozicijama izdataka za otplatu dugova.
17.	Informacija o dugu i zaduživanju dostavlja se Federalnom ministarstvu finansija u rokovima propisanim Zakonom o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH.
18.	Izvještaj o novčanim tokovima sačinjava se u skladu sa odredbama člana 24. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.
19.	U 2024. godini u okviru vanbilansne evidencije, a u saradnji sa državnim službenikom ovlaštenim da obavlja poslove pravobranioca uspostavljene su evidencije i objavljene potencijalne obaveze i potraživanja po osnovu sudskeh sporova.

Djelimično realizovane preporuke

1.	Općina je nastavila aktivnosti na implementaciji sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Međutim, one nisu okončane.
2.	Donose se programi utroška namjenskih prihoda, ali ne poštuju se odredbe Zakona o budžetima u FBiH u dijelu sadržaja budžeta, primjene fiskalnog pravila i planiranja pokrića akumuliranog budžetskog deficit-a.
3.	Sačinjena je Analiza iskaza za 2023. godinu. Međutim, ne sačinjava se pismeno obrazloženje uz periodične izvještaje o namjenskom utrošku transfera, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.
4.	Raspodjela sredstava udruženjima vrši se djelimično putem javnog poziva.
5.	Za potraživanja od dužnika nad kojim je zaključen stečajni postupak sačinjen je Prijedlog odluke o otpisu. Međutim, još uvijek je nije usvojilo Vijeće kako bi se provela odgovarajuća knjiženja u cilju fer i istinitog iskazivanja istih u finansijskim izvještajima.
6.	Uspostavljena je pomoćna knjiga stalnih sredstava, ali ne evidentiraju se sve promjene nastale poslovnim događajem, u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.
7.	Proведен je godišnji popis imovine i obaveza, sačinjavaju se popisne liste i vrše se usaglašavanja potraživanja putem konfirmacija. Međutim, nije proведен cjelovit popis, jer nisu popisana stalna sredstva u pripremi i sredstva van upotrebe i nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

8.	Pregled i ocjena ponuda vrši se prema uslovima utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji. Također, prilikom provođenja postupaka javnih nabavki poštuju se odredbe člana 14, ali ne i odredbe Zakona o javnim nabavkama kojim se propisuju ugovori koji su predmet Zakona i najefikasnije korištenje javnih sredstava.
----	---

Nerealizovane preporuke

1.	Preispitati opravdanost imenovanja značajnog broja savjetnika načelnika, te utvrditi uslove za vršenje poslova savjetnika za koje postoji stvarna potreba i jasno definisati njihove odgovornosti.
2.	Uspostaviti register budžetskih korisnika, kako je propisano članom 3. Zakona o budžetima u FBiH.
3.	Uspostaviti trezorsko poslovanje u skladu sa odredbama Zakona o trezoru u FBiH.
4.	Sačinjavati operativne planove novčanih tokova u skladu sa članom 53. stav 1. Zakona o budžetima u FBiH, i formirati odbor za likvidnost budžeta u skladu sa članom 63. Zakona.
5.	Stvarati obaveze u visini odobrenog budžeta, u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima u FBiH i odredbama Odluke o izvršenju Budžeta Općine.
6.	Obračun naknada plaća vršiti u skladu sa članovima 11. i 12. Pravilnika o plaćama i naknadama u Jedinstvenom općinskom organu uprave Općine Vareš i Stručnoj službi Općinskog vijeća i općinskog načelnika.
7.	Donijeti normative potrošnje goriva po vozilima. Ocjena preporuke u dijelu da se doneše interna procedura za upotrebu fiksnih i mobilnih telefona nije ocijenjena, budući da je u prethodnom izvještaju data preporuka bez nalaza.
8.	Sredstva predviđena za troškove reprezentacije koristiti u skladu s važećim Pravilnikom o reprezentaciji i poklonima.
9.	Ugovore o djelu zaključivati jednokratno, u skladu sa zakonskim i drugim propisima, za tačno definisane poslove sa rokovima izvršenja i visinom naknade.
10.	Utvrđiti kriterije za raspodjelu sredstava socijalno ugroženim i raseljenim licima, u cilju transparentne raspodjele istih, te raspodjelu vršiti na osnovu vjerodostojne dokumentacije. Ocjena preporuke u dijelu utvrđivanja kriterija za raspodjelu raseljenim licima nije vršena, jer ovaj transfer nije ocijenjen značajnim.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

1.	Sačiniti Izvještaj o utrošku sredstava od naknada za korištenje šuma i šumskog zemljišta, a komisija Općinskog vijeća treba izvršiti nadzor nad utroškom sredstava, te dostaviti izvještaj o utrošku Ministarstvu za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu i Kantonalnoj upravi za šumarstvo Zeničko-dobojskog kantona, u skladu sa članom 54. tačka (2) Zakona o šumama. Ocjena preporuke nije vršena, jer je Zakonom o izmjeni Zakona o šumama od 10. 3. 2015. godine brisan član 54. kojim je utvrđeno korištenje namjenskih sredstava.
2.	Postupiti po presudi Ustavnog suda FBiH i stornirati izdata rješenja po osnovu naknade za korištenje građevinskog zemljišta, koja se odnose na period od momenta objavljivanja presude, te provesti odgovarajuća knjiženja. Nismo vršili ocjenu preporuke, budući da nisu donesene izmjene Zakona o građevinskom zemljištu nakon presude, a ovaj Zakon nije utvrđen kao kriterij za obavljanje revizije.
3.	Preispitati osnovanost davanja pozajmica zaposlenicima Općine, a za Vijeće sačiniti izvještaj o ovim aktivnostima. Ocjena preporuke nije vršena jer u 2023. godini nije bilo pozajmica zaposlenicima.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu date su ukupno 22 preporuke, od čega je osam novih i 14 preporuka koje su već date u Izveštaju o finansijskoj reviziji za 2018. godinu (deset nerealizovanih i osam djelimično realizovanih).³

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljenе prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i usklađenost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljenе prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu dato je 12 preporuka, od kojih su tri implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, šest djelimično implementirane, a za tri preporuke nisu preduzete aktivnosti.

Implementacijom većeg broja preporuka datih u pismu menadžmentu rukovodstvo je pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Općina u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljuju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljujući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata u skladu sa važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁴ i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštovanje postojećih zakonskih propisa.

Općina je bila u obavezi do aprila 2016. godine uspostaviti trezorski način poslovanja javnim sredstvima i uskladiti svoje propise s odredbama Zakona o trezoru u FBiH.⁶ Međutim, još nije uspostavljen trezorski način poslovanja, niti je donesen i objavljen registar budžetskih korisnika, kao jedna od prvih aktivnosti koja mu prethodi, zbog čega nije postupljeno u skladu s odredbama navedenog Zakona.

Statut Općine donijelo je Vijeće 2009. godine, na osnovu Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH. Statutom su uređeni samoupravni djelokrug Općine, organi, međusobni odnosi organa, mjesna samouprava, neposredno učestvovanje građana u odlučivanju, finansiranje i imovina, propisi i drugi akti, javnost rada, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad Općine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji jedinstvenog općinskog organa uprave Općine Vareš (u daljem tekstu: Pravilnik) definisana je unutrašnja organizacija službi za upravu, odsjeka i drugih organizacionih cjelina, njihova nadležnost, sistematizacija radnih mesta, način rukovođenja, programiranje i planiranje poslova, ovlaštenja i odgovornost službenika i namještenika u obavljanju poslova, te druga pitanja.

³ Dvije preporuke date za registar budžetskih korisnika i uspostavu trezora spojene su u jednu, tri preporuke u vezi sa računovodstvenim politikama Općine spojene su u jednu i dvije preporuke date za budžet i novčane tokove spojene su u jednu.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17, 3/19

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16 i 3/20

Pravilnikom su sistematizovana i popunjena mjesta savjetnika načelnika koji nemaju status državnih službenika: 1) savjetnik-koordinator poslova načelnika, službi za upravu, administrativne i protokolarne poslove; 2) savjetnik za pravne i normativne poslove i 3) savjetnik-koordinator poslova načelnika, Vijeća i radnih tijela Vijeća. **Međutim, Pravilnikom nisu utvrđeni uslovi u pogledu vrste školske spreme, radnog iskustva, broja izvršilaca i druga pitanja u vezi s vršenjem poslova savjetnika, kojim je definisano da o broju i rasporedu savjetnika odlučuje načelnik posebnim rješenjem.**

Pored ovih, u radnom odnosu su i tri savjetnika, čija mjesta nisu utvrđena Pravilnikom, a to su: 1) savjetnik za sanitарne, zdravstvene i ekološke poslove; 2) savjetnik za investicije, privredu i poljoprivredu i 3) savjetnik za sigurnost i provođenje mjera zaštite. **Navedeno nije u skladu sa članom 63. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH⁷ kojim je propisano da rukovodioci organa državne službe mogu imati savjetnike koji nemaju status državnog službenika, ali da se njihova radna mjesta utvrđuju pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.**

Načelnik u okviru svojih nadležnosti predstavlja i zastupa Općinu te rukovodi općinskim službama za upravu.

Odlukom Vijeća od 26. 6. 2023. godine osniva se Općinsko pravobranilaštvo kao samostalan organ. Shodno Odluci, funkciju vrši jedan pravobranilac ili njegov zamjenik, a odluku o imenovanju pravobranioca ili zamjenika donosi Vijeće u skladu sa odredbama Zakona o pravobranilaštvu Zeničko-dobojskog kantona.⁸

Shodno Zakonu, općinskog pravobranioca i njegovog zamjenika imenuje i smjenjuje Vijeće na prijedlog načelnika u postupku utvrđenim ovim zakonom i u skladu sa posebnim propisima. Za slučaj spriječenosti ili odsustva općinskog pravobranioca mijenja zamjenik kojeg on odredi, a ako nema imenovanog zamjenika pravobranioca, ili je on spriječen ili odsutan, načelnik će ovlastiti lice iz reda diplomiranih pravnika državnog službenika, zaposlenog u općinskoj upravi da obavlja poslove pravobranioca, a najduže do godinu dana.

Općinski pravobranilac još uvijek nije imenovan, a načelnik je rješenjem od 3. 7. 2023. godine ovlastio državnog službenika da obavlja poslove općinskog pravobranioca najduže do godinu dana, što je shodno Zakonu dozvoljeno iznimno, ukoliko nema općinskog pravobranioca. U 2023. godini nije raspisivan konkurs za prijem pravobranioca u radni odnos.

Općina je imenovala koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, koji je u skladu sa Odlukom o imenovanju od 10. 3. 2017. godine odgovoran za pružanje savjeta i podrške rukovodiocu korisnika javnih sredstava o načinu uspostavljanja, provođenja i razvoja finansijskog upravljanja i kontrole, planiranje, pripremu i praćenje provođenja planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju finansijskog upravljanja i kontrole, koordinaciju izrade internih akata, saradnju sa Centralnom harmonizacijskom jedinicom Federalnog ministarstva finansija i sl. Za koordinatora je imenovan savjetnik za finansije, koji je od 1. 1. 2020. godine postavljen na radno mjesto šefa Odsjeka za računovodstvo i trezor, što nije u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članom 7. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, kojim je propisano da rukovodilac korisnika javnih sredstava imenuje koordinatora iz reda najvišeg rukovodstva u korisniku javnih sredstava.

U vezi s upravljanjem rizicima, donesena je strategija upravljanja rizicima, iako nije uspostavljen registar rizika. Napominjemo da se u registar rizika unose svi identificirani rizici, te da on, između ostalog, sadrži procjenu njihovog uticaja na ključne segmente poslovanja i kontrole u svrhu smanjenja rizika.

Kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i principima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo.

S ciljem uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sistema internih kontrola, Općina je usvojila značajan broj internih akata i procedura, kao i mape procesa.

Nove Računovodstvene politike za općinske budžetske korisnike i trezor Općine donesene su 29. 12. 2023. godine uskladene se Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 35/05

⁸ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 12/13

Konstatujemo da nije imenovan koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu iz reda najvišeg rukovodstva, nije uspostavljen registar rizika, niti je vršeno identifikovanje i kontinuirana procjena uticaja i vjerovatnoće rizika za ključne segmente poslovanja. Zbog navedenog, sistem internih kontrola nije uspostavljen u potpunosti u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Također, Općina nije uspostavila trezorski način poslovanja, i uskladila svoje propise, u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH, niti je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji propisala uslove i potrebne kvalifikacije za radna mjesta savjetnika načelnika, zbog čega nije postupljeno u skladu sa Zakonom o organizaciji organa uprave u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti Općine sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona 14. 3. 2024. godine u skladu s članovima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- *donijeti registar budžetskih korisnika u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH i uspostaviti trezorski sistem poslovanja u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH;*
- *Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji propisati uslove i potrebne kvalifikacije za radna mjesta savjetnika načelnika, a imenovanja vršiti u skladu sa Zakonom o organizaciji organa uprave u FBiH;*
- *imenovati koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu iz reda najvišeg rukovodstva, izvršiti identifikaciju i procjenu rizika, te uspostaviti registar rizika s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;*
- *pokrenuti proceduru imenovanja općinskog pravobranioca, u skladu sa Zakonom o pravobranilaštву Zeničko-dobojskog kantona.*

Interni reviziji

Općina, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁹ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,¹⁰ nije u obavezi uspostaviti jedinicu za internu reviziju. U skladu s navedenim Pravilnikom, za gradove i općine u FBiH koji ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinice za internu reviziju, internu reviziju obavlja zajednička jedinica za internu reviziju uspostavljena u nadležnom kantonalnom ministarstvu finansija. Ministarstvo finansija Zeničko-dobojskog kantona uspostavilo je zajedničku jedinicu za internu reviziju, međutim, Općina i poslovi iz njene nadležnosti nisu bili predmet interne revizije u 2023. godini.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Jedinstvenog općinskog organa uprave sistematizovano je radno mjesto stručni saradnik za ekonomski razvoj i poslove internog revizora (jedan izvršilac) koje nije popunjeno.

Prevencija korupcije

Vlada Zeničko-dobojskog kantona je 31. 3. 2022. godini usvojila Strategiju za prevenciju i borbu protiv korupcije Zeničko-dobojskog Kantona za period 2022-2026, a 10. 6. 2022. godine Akcioni plan za provođenje Strategije za period 2022-2024. godine (u dalnjem tekstu: Akcioni plan). Ovim planom predviđene su aktivnosti neophodne za realizaciju strateških ciljeva, nositelji aktivnosti, rokovi za realizaciju, indikatori uspješnosti i potrebni resursi. Utvrđena je obaveza svim budžetskim korisnicima Kantona i jedinicama lokalne samouprave da imenuju koordinatorne antikorupcijske aktivnosti, te da donesu svoj operativne planove implementacije Akcionog plana (u dalnjem tekstu: Operativni plan).

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Rješenjem načelnika od 21. 12. 2022. godine imenovan je Tim za borbu protiv korupcije. Zadaci Tima utvrđeni rješenjem su koordiniranje aktivnosti pri izradi operativnog plana za borbu protiv korupcije i plana integriteta, vođenje evidencije o realizaciji navedenih planova po zadatim indikatorima, te da o napretku i izazovima izvještava načelnika najmanje dva puta godišnje. Također, utvrđeno je da će se detaljnije odredbe o organizaciji i načinu rada utvrditi poslovnikom o radu koji će Tim donijeti na konstituirajućoj sjednici.

Tim se nije sastao na konstituirajućoj sjednici, nije donio poslovnik o radu, niti je sačinio operativni plan za borbu protiv korupcije i plan integriteta, zbog čega konstatujemo da nisu poduzete aktivnosti u skladu sa zadacima utvrđenim rješenjem.

Preporuka:

- **osigurati rad Tima za borbu protiv korupcije u skladu sa izdatim rješenjem o imenovanju.**

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje budžeta i plana rada

Budžet Općine u iznosu od 5.012.570 KM usvojen je 29. 12. 2022, kao i Odluka o izvršavanju Budžeta za 2023. godinu (u daljem tekstu: Odluka o izvršavanju Budžeta).

Izmjenama i dopunama Budžeta od 30. 11. 2023. godine, planirani su prihodi u iznosu od 5.736.000 KM, od čega porezni prihodi (2.229.800 KM), neporezni prihodi (2.090.000 KM), tekući transferi (1.216.200 KM), kapitalni transferi (200.000 KM) i kapitalni primici (174.800 KM).

Ukupni rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 5.903.200 KM od čega tekući rashodi (5.014.000 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (620.700 KM), izdaci za otplate dugova (268.500 KM) i tekuća rezerva (7.600 KM).

Članom 100. Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno je da se budžet, izmjene i dopune te odluka o izvršavanju budžeta objavljuju u službenim novinama u roku od deset dana od dana njihovog donošenja. Revizijom smo utvrdili da je Budžet Općine stupio na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj tabli Općine, ali nije objavljen u službenim novinama Općine, jer nisu uspostavljene.

Revizijom smo utvrdili da pri izradi i izvršavanju Budžeta nisu dosljedno primijenjene određene odredbe Zakona o budžetima u FBiH:

- nisu sačinjene Instrukcije broj 1. o načinu i elementima za izradu Dokumenta okvirnog budžeta za period 2023–2025. godine koje je u skladu s propisima Služba za privredu, finansije i trezor trebala usvojiti do 15. 2. 2022. godine;
- nisu sačinjene Instrukcije broj 2 – početna budžetska ograničenja i smjernice za izradu zahtjeva budžetskih korisnika nisu donesene iako je rok bio do 15. 7. 2022. godine, što nije u skladu s članovima 15. i 19. Zakona o budžetima u FBiH;
- nisu planirana sredstava u budžetu za pokriće deficita prethodnih godina koji je iskazan u iznosu od 1.459.342 KM, a rashodi i izdaci Budžetom nisu planirani po izvorima finansiranja, a što je obaveza utvrđena Zakonom o budžetima u FBiH;
- u Budžetu nisu planirana dovoljna sredstva za određene pozicije rashoda, što je pojašnjeno u tački 6. 1. 2. Izvještaja;
- nije imenovan Odbor za likvidnost niti je nadležna Služba za privredu, finansije i trezor sačinjavala planove novčanih tokova kojima se predviđa priliv i odliv sredstava, koji su osnov za izvršavanje budžeta, u skladu s članom 63. Zakona o budžetima u FBiH.

Revizijom smo utvrdili da prilikom izrade Budžeta nisu sačinjene budžetske instrukcije, a rashodi i izdaci nisu planirani po izvorima finansiranja. Za pokriće deficita prethodnih godina nisu planirana sredstva u budžetu, niti su za određene pozicije rashoda planirana dovoljna sredstva, zbog čega su stvorene obaveze na teret Budžeta za 2023. godinu preko iznosa koji su utvrđeni u njegovom posebnom dijelu, što je pojašnjeno u tački 6.1.2 Izvještaja.

Također, Budžet sa Odlukom o izvršavanju budžeta nije objavljen u službenim novinama, nije imenovan odbor za likvidnost, niti su se sačinjavali planovi novčanih tokova. Zbog prethodno navedenog, Općina nije postupala u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH utvrđeno je da se donosi trogodišnji plan rada federalnog organa uprave, kantonalnog organa uprave, odnosno općinskog/gradskog organa uprave kao implementacioni dokument koji operacionalizira strateške ciljeve, kao i godišnji plan rada koji je implementacioni dokument sa aktivnostima/projektima koji će se poduzimati na godišnjem nivou kako bi se realizirali programi (mjere), iz trogodišnjeg plana rada, te ostvarili prioriteti i strateški ciljevi iz relevantnih strateških dokumenata i nadležnosti organa uprave utvrđenih u trogodišnjem planu rada.

Međutim, Općina nije sačinila trogodišnji plan rada za period 2023–2025, niti godišnji plan rada za 2023, zbog čega nije postupila u skladu s odredbama Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH.

Donesen je Program rada načelnika za 2023. godinu, kojim su obuhvaćeni zadaci načelnika i općinskih službi.

Preporuke:

- *rashode i izdatke planirati prema izvorima finansiranja, planirati pokriće deficitu prethodnih godina, te vršiti objavu budžeta sa odlukom o izvršavanju u službenim novinama, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH;*
- *imenovati odbor za likvidnost, te sačinjavati budžetske instrukcije i planove novčanih tokova;*
- *sačiniti trogodišnji i godišnji plan rada, u skladu s odredbama Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH.*

5.2 Izvještavanje

Godišnji izvještaj o radu Jedinstvenog općinskog organa uprave i općinskog načelnika za 2023. godinu sačinjen je i dostavljen Vijeću.

U skladu s odredbama člana 96. Zakona o budžetima u FBiH, služba za finansije dužna je blagovremeno dostaviti načelniku izvještaj o izvršenju budžeta za prethodnu godinu koji načelnik podnosi na usvajanje Vijeću u roku od šest mjeseci od završetka fiskalne godine.

Periodični izvještaji o izvršenju budžeta za prva tri kvartala dostavljeni su Vijeću, koje je donijelo zaključke o njihovom neusvajanju, ali nisu navedeni razlozi.

Izvještaj o izvršenju Budžeta Općine za 2023. godinu nije sačinjen, niti je dostavljen Vijeću na usvajanje, što nije u skladu s odredbama navedenog Zakona.

Preporuka:

- *Izvještaj o izvršenju budžeta za prethodnu godinu sačiniti i podnijeti Vijeću na usvajanje, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.*

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Općina je sačinila Godišnje finansijske izvještaje za 2023. godinu i dostavila ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Uz finansijske izvještaje sačinjena je Analiza iskaza (tekstualni dio).

Zakonom o budžetima u FBiH utvrđeno je da su općinske i gradske službe za finansije dužne dostaviti periodične finansijske izvještaje općinskom i gradskom vijeću i kantonalnim ministarstvima finansija u roku 20 dana po isteku obračunskog perioda, za period od 1. 1. do 31. 12. do 5. marta tekuće godine. Periodični finansijski izvještaji i izvještaj za period od 1. 1. do 31. 12. 2023. godine sačinjeni su i dostavljeni Kantonalnom ministarstvu finansija u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta.

Međutim, uz obrazac Izvještaj o namjenskom utrošku transfera koji je dio periodičnih izvještaja, ne sačinjava se pismeno obrazloženje o namjenskom utrošku transfera, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Periodični izvještaji nisu dostavljeni Vijeću, niti objavljeni na službenoj stranici Općine.

Preporuka:

- **pismeno obrazloženje o namjenskom utrošku transfera sačiniti uz obrasce periodičnih finansijskih izvještaja, dostaviti Vijeću i objaviti na službenoj stranici Općine, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. iskazani su prihodi i primici u iznosu od 5.813.121 KM, što je u odnosu na planirane manje za 97.679 KM.

Strukturu prihoda i primitaka čine: prihodi od poreza (2.291.328 KM), neporezni prihodi (2.071.130 KM), primljeni transferi (1.285.824 KM) i primici od prodaje stalnih sredstava (164.839 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza u najvećem dijelu odnose se na prihode od indirektnih poreza (1.329.031 KM), poreza na dohodak (720.649 KM) i poreza na imovinu (237.481 KM), koji se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznačavaju na depozitni račun Općine.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 2.071.130 KM. Ostvareni prihodi odnose se na: naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (1.267.605 KM) i prihode od poduzetničke aktivnosti i imovine (772.844 KM).

U strukturi **naknada, taksi i prihoda od pružanja javnih usluga** najznačajniji su prihodi od neplaniranih uplata (489.020 KM), naknade i takse po federalnim i drugim zakonima (413.452 KM) i komunalne naknade i takse (240.473 KM).

Prihodi od neplaniranih uplata u najvećem dijelu odnose se na uplate Eastern mining d.o.o. Vareš u iznosu od 300.000 KM na osnovu Okvirnog sporazuma koji je zaključen 7. 10. 2021. godine sa Općinom o zajedničkom učeštu u realizaciji projekta izgradnje puta Borovica – Tisovci za potrebe transporta rude do postrojenja za preradu.

Komunalne naknade i takse odnose se na ostale komunalne naknade i takse (132.862 KM) i komunalne takse za istaknutu firmu (107.611 KM).

Komunalne naknade uređene su Zakonom o komunalnim djelatnostima Zeničko-dobojskog kantona¹¹. U skladu sa Zakonom, mjesечni iznos komunalne naknade za sve obveznike utvrđuje se množenjem pripadajućeg broja bodova sa vrijednošću boda i korisnom površinom objekta, odnosno površinom zemljišta koje neposredno služi za obavljanje proizvodnje i pružanje usluga.

Vrijednost boda utvrđuje Vijeće posebnom odlukom najkasnije do 31. 12. tekuće za sljedeću godinu.

Rješenjima Službe za prostorno uređenje utvrđena je obaveza i način plaćanja komunalne naknade po obveznicima za stambene prostore $0,004 \text{ KM/m}^2$ i proizvodne i prostore za druge privredne djelatnosti $0,005 \text{ KM/m}^2$. Na osnovu rješenja evidentirana su potraživanja za komunalnu naknadu u mjesечnom iznosu.

¹¹ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 17/08

Komunalne takse odnose se na komunalne takse za istaknutu firmu koja se plaća u skladu sa Odlukom o općinskim komunalnim taksama koju je donijelo Vijeće 29. 12. 2022. godine. Za istaknutu firmu kriterij za utvrđivanje visine komunalne takse su poslovna zona u kojoj se djelatnost obavlja i veličina pravnog lica. Nadzor nad provođenjem odluke u pogledu prijave, obračuna i plaćanja takse vrši nadležna Porezna uprava u saradnji sa Službom za privredu, finansije i trezor.

Prihodi od komunalnih naknada i taksi priznati su u periodu kada su uplaćeni.

U okviru **prihoda od poduzetničke aktivnosti i imovine** najznačajniji su prihodi od davanja prava na eksploataciju u iznosu od 606.283 KM.

Prihodi od davanja prava na eksploataciju uplaćuju se shodno Zakonu o koncesijama Zeničko-dobojskog kantona¹². Naknade za koncesije predstavljaju prihod Kantona i gradova/općina na čijem području se nalazi predmet koncesije, a prihodi od koncesija u slučaju istraživanja i/ili eksploatacije dijele se u omjeru 30% budžetu Kantona, a 70% budžetima gradova/općina.¹³

Najveći dio ovih prihoda Općina je u 2023. godini ostvarila na osnovu ugovora o koncesiji iz 2013. godine koji je Ministarstvo privrede Zeničko-dobojskog kantona zaključilo sa koncesionarom „MM Project“ d.o.o. Kreševu za istraživanje i eksploataciju metaličnih mineralnih resursa – olova, cinka i barita na ležištima Veovača 1., Veovača 2. i Rupice – Juraševac, Brestić u Općini Vareš. Na osnovu upisa promjena u sudski registar, u dva navrata rješenjima o izmjenama podataka Općinskog suda u Zenici izvršena je izmjena naziva i sjedišta koncesionara, 2013. godine u „Eastern mining“ d.o.o. Visoko i 2023. godine u „Adriatic metals BH“ d.o.o. Na ugovor je zaključeno šest aneksa, kojim se kroz dva aneksa širi područje eksploatacije, mijenja cijena kontinuirane koncesione naknade sa minimalnih 1,5 KM/toni na 3,90 KM/toni rovne rude.

Naplata ovih prihoda je u nadležnosti Kantona, koji pripadajući dio doznačava na depozitni račun Općine. Ostvaren prihod po osnovu koncesije u 2023. godini je 546.000 KM, u skladu sa ugovorenom cijenom kontinuirane koncesione naknade.

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 1.285.824 KM i odnose se na tekuće transfere od ostalih nivoa vlasti (1.207.928 KM) i od inostranih vlada i međunarodnih organizacija (77.896 KM).

Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti odnose se na transfer od Federacije BiH u iznosu od 617.459 KM i transfer od kantona (590.469 KM).

Tekući transferi od Federacije BiH se najvećim dijelom odnose na jednokratnu pomoć za energetski siromašna domaćinstva (461.914 KM) i podršku tekućem poslovanju Općine (125.000 KM).

Tekući transferi od kantona odnose se na sredstva Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivrede utrošena za projekat regulacije rijeke Stavnje kroz naselje Hadžići (101.443 KM), Kantonalne uprave civilne zaštite Zeničko-dobojskog kantona za sanaciju štete nastale prirodnom nepogodom (90.000 KM), Kantonalne direkcije za ceste za rekonstrukciju puta Franjići-Matijevići (65.881 KM) itd.

Tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija odnose se na sredstva Državnog ureda za hrvate RH za provedbu projekta rekonstrukcije gradske komunalne infrastrukture – II faza (77.895 KM).

Primljeni transferi priznati su u iznosu u kojem su utrošeni, a neutrošeni dio sredstava preknjižen je na kratkoročna razgraničenja.

¹² „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 5/03

¹³ Raspodjela sredstava u zavisnosti od predmeta koncesije utvrđena je Odlukom Vlade Zeničko-dobojskog kantona o načinu raspodjele i korištenja finansijskih sredstava prikupljenih po osnovu kontinuirane i jednokratne naknade od koncesija (Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 1/13) i Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o načinu raspodjele i korištenja finansijskih sredstava prikupljenih po osnovu kontinuirane i jednokratne naknade od koncesija (Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 11/22)

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 6.831.175 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi i drugi tekući rashodi (2.117.247 KM), plaće i naknade troškova zaposlenih (1.969.551 KM), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (1.721.338 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (559.312 KM), izdaci za otplate dugova (256.000 KM), doprinosi poslodavca i ostali doprinosi (174.746 KM) i izdaci za kamate (32.981 KM).

Prekoračenja Budžeta iskazana su na pozicijama: tekući transferi i drugi tekući rashodi (535.247 KM), izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara (460.438 KM) i plaće, naknade i doprinosi zaposlenih (7.697 KM).

Više iskazani tekući transferi pojedincima u iznosu od 434.366 KM realizovani su na osnovu doznačenih sredstava od Federacije BiH za isplatu jednokratne pomoći za energetski siromašna domaćinstva.

Više iskazani izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara u iznosu od 232.493 KM odnose se na otpis zaliha.

Međutim, dio izdataka za nabavku materijala i sitnog inventara u iznosu od 227.945 KM, dio tekućih transfera (100.881 KM) i izdaci za plaće, naknade i doprinosi zaposlenih (7.697 KM) veći su u odnosu na planirane, zbog čega su stvorene obaveze na teret Budžeta za 2023. godinu preko iznosa koji su utvrđeni u njegovom posebnom dijelu.

U Budžetu nisu planirana dovoljna sredstva za izdatke za nabavku materijala, tekuće transfere, plaće, naknade i doprinose zaposlenih, niti su donesene odluke o preraspodjeli budžetskih sredstava za ove namjene u iznosu od 336.523 KM. Zbog navedenog su stvorene obaveze na teret Budžeta za 2023. godinu preko iznosa koji su utvrđeni u njegovom posebnom dijelu.

Ovo nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i članom 11. Odluke o izvršavanju Budžeta kojima je utvrđeno da budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta, ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uslovi.

Preporuka:

- obaveze stvarati samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.**

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 1.969.551 KM, a odnose se na bruto plaće i naknade plaća (1.623.631 KM) i naknade troškova zaposlenih (345.920 KM).

Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da će se plaće i naknade državnih službenika i namještenika Općine isplaćivati u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama o organima vlasti u FBiH,¹⁴ Zakonom o državnoj službi FBiH,¹⁵ Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH,¹⁶ Kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u organima uprave i sudske vlasti FBiH¹⁷ i Pravilnikom o plaćama i naknadama u Jedinstvenom općinskom organu uprave Općine i Stručnoj službi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika (u daljem tekstu: Pravilnik).

Odlukom je utvrđena osnovica za obračun plate u iznosu od 330 KM i vrijednost boda 1.

Pravilnikom o plaćama i naknadama propisano je da se osnovna plaća utvrđuje množenjem osnovice za plaću sa pripadajućim koeficijentom platnog razreda. Osnovna plaća uvećava se za 0,5% za svaku započetu godinu staža, a najviše do 20%.

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12, 20/17 i 22/19 - odluka Ustavnog Suda

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 77/06 - odluka Ustavnog Suda, 34/10 - odluka Ustavnog Suda, 45/10 - dr. zakon, 4/12, 99/15 i 9/17 - odluka Ustavnog Suda)

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br.49/05,45/10 i 103/21

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 6/20, 11/21 i 5/22

U skladu sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, koeficijenti i platni razredi zaposlenih u organima vlasti Općine, te koeficijenti za izabrane dužnosnike, nositelje izvršnih funkcija i savjetnike utvrđuju se odlukama općinskih vijeća, a pravilnik o plaćama i naknadama je dužan donijeti načelnik. Utvrdili smo da su koeficijenti za obračun plaća izabranih dužnosnika, državnih službenika i namještenika Općine usaglašeni sa koeficijentima propisanim Zakonom o plaćama i naknada u organima vlasti u FBiH.

Uzorkom smo obuhvatili obračun i isplatu plaća za februar, juni, septembar i decembar 2023. godine.

Najviša neto plaća isplaćena u Općini iznosila je 3.585 KM, a najniža 871 KM.

Članom 11. Pravilnika utvrđeno je da državni službenik i namještenik ima pravo na dodatke na plaću po osnovu posebnih uslova rada: 1) za vatrogasce u iznosu do 30% od osnovne plate; 2) za inspektore od 20% do 30% od osnovne plate; 3) za ostale poslove koji se vrše pod posebnim uvjetima određenim posebnim zakonom dodatak na plaću se može odrediti od 10% do 20%. **Pravilnikom o izmjenama Pravilnika o plaćama od 27. 12. 2019. godine utvrđeno je da se dio Pravilnika koji se odnosi na dodatke za ostale poslove koji se vrše pod posebnim određenim posebnim zakonom mijenja tako da načelnik može na osnovu izuzetnih rezultata rada u toku mjeseca ili dodatnih poslova koji nisu u opisu državnog službenika ili namještenika dodijeliti stimulaciju od 10% do 20%.**

Tokom 2023. godine pojedinim zaposlenicima vršene su isplate dodataka na plaću od 20% na osnovu rješenja načelnika u ukupnom iznosu od 17.220 KM. Shodno rješenjima dodaci su odobreni: za kvalitetno i ažurno obavljanje svojih redovnih poslova i obavljanja dodatnih poslova; za obavljanje finansijskih poslova i knjigovodstvenih evidencija u JU Centar za socijalni rad; za obavljanje poslova javnih nabavki i finansijskih poslova u JU Dječije obdanište Vareš i sl.

Po osnovu kvalitetnog i ažurnog obavljanja svojih redovnih poslova i obavljanja dodatnih poslova, višem referentu-matičaru; višem referentu za geodetske i katastarske poslove i stručnom saradniku za geodetske i katastarske poslove, rješenjima je utvrđen dodatak u periodu od 1. 9. 2022. godine do daljnog odnosno do potrebe za istim. Rješenjima načelnika utvrđeni su dodaci na platu po osnovu obavljanja finansijskih poslova i knjigovodstvenih evidencija u JU Centar za socijalni rad u periodu od 1. 3. 2023. godine do 31. 12. 2023. godine, dok je za obavljanje poslova Javnih nabavki i finansijskih poslova u JU Dječije obdanište Vareš utvrđen dodatak na platu za period od 4. 1. 2023. godine do 31. 12. 2023. godine.

Iako je Pravilnikom o plaćama i naknadama utvrđeno da načelnik može na osnovu izuzetnih rezultata rada u toku mjeseca ili dodatnih poslova koji nisu u opisu državnog službenika ili namještenika dodijeliti stimulaciju, utvrdili smo da su isplate dodataka na plaću pojedinim zaposlenicima vršene svaki mjesec u iznosu najmanje od 17.220 KM, a ne izuzetno, zbog čega konstatujemo da nije postupljeno u skladu s odredbama Pravilnika.

Članom 12. Pravilnika utvrđeno je da u slučaju prekovremenog rada, rada u neradne dane, noćnog rada ili rada u dane državnih praznika, državni službenici i namještenici imaju pravo na naknadu osnovne plaće srazmjerno vremenu trajanja tog rada, uvećanom za postotak u iznosu od 30% do 50 %. Istim članom je definisano da se uvećanje plate po ovome osnovu ostvaruje donošenjem rješenja načelnika u kome će biti precizno naznačeni vrsta poslova i period obavljanja poslova.

Nisu prezentirani zahtjevi za prekovremen rad, niti rješenja načelnika sa precizno naznačenom vrstom posla i periodom obavljanja poslova po osnovu prekovremenog rada, što nije u skladu sa Pravilnikom o plaćama i naknadama. Uvidom u izabrani uzorak dodaci na plaću po ovom osnovu isplaćeni su u ukupnom iznosu od najmanje 23.381 KM.

Zakonom o radu FBiH¹⁸ utvrđeno je da puno radno vrijeme traje 40 sati sedmično, te da se pauza ne uračunava u radno vrijeme. Članom 3. Pravilnika o odmorima i odsustvima državnih službenika i namještenika Jedinstvenog općinskog organa uprave Općine definisano je da vrijeme korištenja odmora od 30 minuta određuje načelnik odlukom o radnom vremenu. Tokom 2023. godine bila je na snazi Odluka kojom je utvrđeno sedmično radno vrijeme u trajanju od 40 sati i raspored radnog vremena. Odlukom nije utvrđeno vrijeme korištenja odmora/pauze od 30 minuta, što nije u skladu sa Pravilnikom o odmorima i odsustvima državnih službenika i namještenika Jedinstvenog općinskog organa uprave Općine Vareš.

Odluku o radnom vremenu za 2024. donio je načelnik 8. 12. 2023. godine, koja je usklađena s odredbama Zakona o radu FBiH.

Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu propisana je obaveza vođenja evidencije o radnom vremenu koja, između ostalog, sadrži podatke o početku rada, završetku rada, ukupnom dnevnom radnom vremenu, vremenu terenskog rada, vremenu neprisustva na poslu i slično. Uvidom u evidencije o radnom vremenu za februar, juni i septembar 2023. godine konstatovali smo da se evidencija o radnom vremenu i prisustvu na poslu ne vodi u skladu s Pravilnikom, budući da ne sadrži podatke o radnom vremenu o početku i završetku rada, prekidima u radu i ukupnom dnevnom radnom vremenu.

Uvidom u izabrani uzorak utvrdili smo da je uspostavljena evidencija o radnom vremenu od 1. 11. 2023. godine, u kojoj se za svakog zaposlenika vodi dnevna evidencija o dolasku na posao, pauzi i odlasku sa posla. Međutim, za većinu zaposlenika iskazano je identično vrijeme početka i završetka rada, zbog čega ne možemo potvrditi vjerodostojnost sačinjenih evidencija o provedenom vremenu na radnom mjestu niti da su uspostavljene u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.

Općina je u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH¹⁹ i Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH²⁰ u obavezi izvršiti godišnje ocjenjivanje zaposlenika. Pravilnikom o ocjenjivanju rada uposlenika Jedinstvenog općinskog organa uprave Općine od 19. 2. 2014. godine utvrđeno je da se rad uposlenika ocjenjuje godišnje, a konačna ocjena za kalendarsku godinu donosi se do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu za namještenike, odnosno do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu za državne službenike. **Općina nije izvršila ocjenjivanje zaposlenika za 2023. godinu, što nije u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Pravilnikom o ocjenjivanju rada uposlenika Jedinstvenog općinskog organa uprave Općine.**

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 345.920 KM, a odnose se na: naknadu za toplo obrok (182.431 KM), naknade za prevoz sa posla i na posao (77.149 KM), regres za godišnji odmor (47.228 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (22.798 KM) i pomoć u slučaju smrti (9.364 KM).

Naknada za topli obrok se isplaćuje u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, prema posljednjem statističkom podatku.

Regres za korištenje godišnjeg odmora isplaćuje se u iznosu od 50% prosječne mjesecne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku, a isplaćen je na osnovu odluke načelnika. Utvrdili smo da se naknade isplaćuju u skladu sa propisima koji ih uređuju.

Isplate dodataka na plaću pojedinim zaposlenicima vršene su svaki mjesec u iznosu najmanje od 17.220 KM, a ne izuzetno, a za prekovremeni rad u iznosu od najmanje 23.381 KM nisu prezentirani zahtjevi, niti rješenja načelnika, što nije u skladu sa Pravilnikom o plaćama i naknadama i Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. Nisu uspostavljene ažurne evidencije o radnom vremenu u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu budući da je za većinu zaposlenika iskazano identično vrijeme početka i završetka rada, niti je izvršeno ocjenjivanje zaposlenika za 2023. godinu u skladu s Pravilnikom o ocjenjivanju rada uposlenika Jedinstvenog općinskog organa uprave Općine.

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br.26/16 i 89/18

¹⁹ „Sl. novine FBiH“ br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 4/12 i 9/17-Presuda Ustavnog suda FBiH broj U-13/16

²⁰ „Sl. novine FBiH“ br. 30/20

Preporuke:

- **donijeti rješenja o prekovremenom radu i naknade isplatiti isključivo na osnovu rješenja, a isplatu dodataka na plaću vršiti u skladu sa Pravilnikom o plaćama i naknadama u organima vlasti u Jedinstvenom općinskom organu uprave Općine;**
- **uspostaviti ažurne evidencije o radnom vremenu, u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu, a ocjenjivanje državnih službenika i namještenika vršiti u skladu sa Pravilnikom o ocjenjivanju rada uposlenika Jedinstvenog općinskog organa uprave Općine.**

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 1.721.338 KM. Strukturu izdataka čine u najvećem dijelu: ugovorne i druge posebne usluge (809.966 KM), izdaci za tekuće održavanje (375.590 KM), nabavka materijala i sitnog inventara (256.340 KM) i izdaci za usluge prevoza i goriva (78.407 KM).

Ugovorne i druge posebne usluge odnose se najvećim dijelom na ostale nespomenute usluge i dažbine (356.278 KM), izdatke po osnovu drugih samostalnih djelatnosti (188.564 KM) i izdatke za informisanje (170.131 KM).

Ostale nespomenute usluge i dažbine odnose se najvećim dijelom na učešće u zajedničkim projektima i izrada projektne dokumentacije (126.094 KM), sredstva namijenjena za potrebe mjesnim zajednicama (40.645 KM), učešće u zbrinjavanju pasa latalica (30.000 KM).

Izdaci za učešće u zajedničkim projektima i izrada projektne dokumentacije odnose se na realizaciju projekata Općine sa: Razvojnim programom Ujedinjenih nacija (u daljem tekstu: UNDP) pod nazivom „Jačanje povjerenja i kohezije u zajednicama u BiH“ (28.000 KM); Nevladinom humanitarnom organizacijom LIR-om „Udruživanje snaga za radna mjesta i stabilnost, Podrška ugroženim osobama u BiH kroz javno/privatno/civilno partnerstvo“ (11.700 KM), i Muslim Aid-om, projekat pod nazivom „Ekonomsko osnaživanje socijalno i materijalno ugroženih osoba kroz proizvodnju povrća u plastenicima“ na području Općine (26.960 KM). Neki od značajnijih projekata su: „Izgradnja društvenog doma u MZ Daštansko I faza“ u iznosu od 33.930 KM. Izvođač radova za izgradnju društvenog doma bio je „Termo-beton“ d.o.o., kojem je Općina dodijelila ugovor nakon provedenog postupka javne nabavke.

Uvidom u dokumentaciju, isplate sredstava su izvršene u skladu sa ugovorima i sporazumima o saradnji na realizaciji projekata.

Sredstva namijenjena za potrebe mjesnim zajednicama (40.645 KM) su najvećim dijelom doznačena na tekuće račune mjesnih zajednica u iznosu najmanje od 31.000 KM u skladu sa Odlukom o raspoređivanju sredstava za finansiranje rada mjesnih zajednica u 2023. godini. Prema ovoj Odluci, sredstva se raspoređuju na način da se svim aktivnim mjesnim zajednicama Općine isplaćuje po 500 KM za finansiranje tekućih troškova i rad organa mjesnih zajednica. Preostali dio sredstava se odnosi na čišćenje kanala i uplate za predaju završnog računa. Uvidom u izabrani uzorak, mjesne zajednice su dostavile izvještaje o utrošku sredstava.

U okviru ovih izdataka evidentirani su tekući transferi za rad mjesnih zajednica u iznosu najmanje od 31.000 KM što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Učešće u zbrinjavanju pasa latalica (30.000 KM) odnosi se na izdatke za zaštitu napuštenih i izgubljenih pasa. Općina je sklopila ugovor sa Udruženjem za zaštitu životinja „ŽUĆO“ 30. 3. 2021. godine kojim je utvrđeno da će Općina vršiti mjesecnu isplatu u neto iznosu od 2.000 KM za potrebe zaštite izgubljenih i napuštenih pasa latalica. Uvidom u izabrani uzorak Općina je vršila isplatu sredstava u skladu sa odredbama ugovora.

Izdaci po osnovu drugih samostalnih djelatnosti iskazani su u iznosu od 188.564 KM i odnose se na izdatke za usluge po osnovu ugovora o dijelu (94.093 KM) i izdatke za naknade skupštinskim zastupnicima (85.492 KM).

Izdaci po osnovu *ugovora o djelu* najvećim dijelom odnose se na poslove turističkog vodiča za Kraljevski grad „Bobovac“, čuvanje i čišćenje zone koja obuhvata tvrđavu Bobovac, rušenje starih objekata, te čišćenje i uklanjanje otpada. Utvrđili smo da su se ugovori o djelu u iznosu najmanje od 23.090 KM zaključivali za poslove u okviru radnih mjesta koja su utvrđena Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Općine za obavljanje poslova servisiranja elektroinstalacija, higijeničara i pomoćnog ložača itd. Također, Općina je angažovala izvršioce po osnovu ugovora o djelu za Javne ustanove čiji je osnivač.

Konstatujemo da su se ugovori o djelu u pojedinim slučajevima zaključivali za redovne poslove sistematizovane Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Također, izdatak iskazan po osnovu ugovora o djelu za obavljanje poslova u javnim ustanovama ima karakter tekućeg transfera, zbog čega evidentiranje ovih izdataka na poziciji ugovora o djelu nije izvršeno u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu u FBiH.

Izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima iskazani su u iznosu od 85.492 KM, a regulisani su Odlukom o naknadama vijećnika i članova radnih tijela Općinskog vijeća Vareš iz 2018. godine. Ovom Odlukom utvrđena je visina novčane naknade za svaku održanu redovnu, vanrednu i tematsku sjednicu Vijeća i to: za predsjedavajućeg u iznosu od 420 KM; zamjenika predsjedavajućeg i vijećnika-predsjednika Kluba vijećnika u iznosu od 260 KM; samostalnog vijećnika političkih stranaka u Vijeću koji nisu u klubu, za prisustovanje sjednicama Kolegija Vijeća utvrđena je naknada u iznosu od 260 KM, dok za neprisustovanje sjednicama naknada se umanjuje i iznosi 240 KM, te za vijećnike u iznosu od 240 KM.

Uvidom u isplate vijećnicima na bazi uzorka za februar, juni i septembar utvrđili smo da je obračun vršen u skladu sa Odlukom.

Izdaci za informisanje (170.131 KM) odnose se najvećim dijelom na ostale stručne usluge (78.551 KM) i usluge reprezentacije (28.842 KM).

Usluge reprezentacije odnose se u najvećem dijelu na konzumaciju hrane i pića. Općina nije donijela akt o reprezentaciji kojim se reguliše visina, te uslovi i način korištenja sredstava reprezentacije.

Uvidom u dokumentaciju utvrđili smo da pojedini računi nisu imali specifikaciju, kao ni detaljno obrazloženje o nastanku troška kako bi se potvrdilo da su nastali u službene svrhe.

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 375.590 KM i najvećim dijelom odnose se na usluge popravka i održavanje cesta, željeznica i mostova (306.025 KM) i usluge popravki i održavanje zgrada (25.041 KM).

Članom 21. Odluke o izvršavanju Budžeta za 2023. godinu utvrđeno je da će se nabavka roba, usluga i radova realizirati u skladu sa procedurama propisanim odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH, pozitivnim zakonskim i drugim propisima koji reguliraju ovu oblast.

Usluge popravka i održavanja cesta, željeznica i mostova (306.025 KM) odnose se na zimsko održavanje lokalnih puteva, ulica i trotoara; održavanje gradske higijene; izgradnju i rekonstrukciju lokalnih puteva i gradskih ulica i javne rasvjete.

Vijeće je Zaključkom od 15. 12. 2022. godine odobrilo Program rekonstrukcije, izgradnje i obnove lokalnih cesta i ulica za 2023. godinu (u daljem tekstu: Program) koji je donio načelnik u iznosu od 678.205 KM, te je ovaj Program bio u primjeni tokom 2023. godine. Programom je planirano: a) izgradnja, rekonstrukcija ili obnova lokalnih puteva i b) izgradnja i rekonstrukcija gradskih ulica. Nakon provedenog postupka javne nabavke Općina je 6. 1. 2023. godine zaključila Ugovor o nabavci usluga na zimskom održavanju lokalnih puteva, ulica, trotoara i stepeništa i gradske higijene sa Javnim komunalnim preduzećem d.o.o. Vareš (u daljem tekstu: JKP d.o.o. Vareš) u ukupnom iznosu od 135.640 KM. Utvrđili smo da je JKP d.o.o. Vareš ispostavljalo fakture Općini za izvršene usluge u skladu sa odredbama zaključenog ugovora.

Za nabavku i prevoz betona ispostavljena je faktura od Termo-beton d.o.o. Breza u iznosu od 10.356 KM i za sanaciju udarnih rupa na području gradskih ulica od City Transport d.o.o. Vareš (11.786 KM), bez zaključenih ugovora, a što je obrazloženo u tački 8. Izvještaja i data preporuka.

Usluge popravki i održavanja zgrada (25.041 KM) realizuju se na osnovu sklopljenih direktnih sporazuma, a odnose se na isporuku i ugradnju kama, montažu stolarije, popravku lifta, te izmirenje obaveza prema stambenim zgradama Općine. Utvrdili smo da su vrsta radova, količine i cijene u skladu sa zaključenim ugovorima.

Izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara iskazani su u iznosu od 256.340 KM, a njihovu strukturu u najvećem dijelu čini izdatak od ispravke zaliha na kraju godine (232.493 KM) na osnovu Odluke Vijeća od 31. 1. 2024. godine o otpisu zaliha – robne rezerve.

Izdaci za usluge prevoza i goriva iskazani su u iznosu od 78.407 KM, a odnose se na izdatke za prevoz ljudi (38.756 KM) i izdatke za gorivo (33.926 KM).

Izdaci za prevoz ljudi odnose se u najvećem dijelu na prevoz socijalnih korisnika i penzionera sa minimalnim primanjima. Fakturisanje usluge je izvršeno u skladu sa odredbama ugovora.

Izdaci za gorivo odnose se na plaćanje troškova goriva, a na osnovu ispostavljenih faktura od Energopetrol d.d. Sarajevo.

Uvidom u izabrani uzorak, utvrdili smo da je količina i cijena goriva u skladu sa zaključenim ugovorom, međutim Općina nije donijela normative potrošnje goriva, lako je donezen Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila. Nisu nam prezentirani mjesечni/godišnji izveštaji o potrošnji goriva na osnovu kojih bi se vršila kontrola potrošnje.

Izdaci za gorivo realizovani su, a da se nisu sačinjavali izveštaji o potrošnji goriva, niti su doneseni normativi potrošnje goriva, zbog čega ne možemo potvrditi da je osigurana odgovarajuća kontrola potrošnje goriva, a u okviru ugovorenih i drugih posebnih usluga evidentirani su tekući transferi mjesnim zajednicama u iznosu najmanje od 31.000 KM.

Ugovori o djelu u pojedinim slučajevima zaključivali su se za redovne poslove koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Općine. Također, izdatak iskazan po osnovu ugovora o djelu za obavljanje poslova u javnim ustanovama ima karakter tekućeg transfera, zbog čega evidentiranje nije izvršeno u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu u FBiH, a usluge reprezentacije realizovane su na način da pojedini računi nisu imali specifikaciju, niti obrazloženje o nastanku troška.

Preporuke:

- za obavljanje sistematizovanih poslova, utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, izvršioce angažovati shodno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- donijeti pravilnik o reprezentaciji i njime definisati visinu do koje se mogu koristiti sredstva reprezentacije, a usluge reprezentacije pravdati obrazloženjem o nastanku troška;
- donijeti normative potrošnje goriva po vozilima, s ciljem efikasne kontrole potrošnje, u skladu s Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila.

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi u Godišnjem izveštaju o izvršenju Budžeta za 2023. iskazani su u iznosu od 2.117.247 KM. Pregled planiranih i realizovanih tekućih transfera dat je u tabeli:

R. br.	Naziv tekućeg transfera	Budžet 2023.godina	Izvršenje u 2023. godini	Izvršenje u 2022. godini
1	2	3	4	5
I	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.582.000	2.117.247	2.138.627
1.	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	373.500	410.571	442.583
2.	Tekući transferi pojedincima	383.500	817.866	408.332
3.	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	310.000	366.965	382.267
4.	Subvencije javnim preduzećima	21.000	20.050	20.000
5.	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	60.000	66.785	57.106
6.	Drugi tekući rashodi	434.000	435.010	828.339

Na poziciji **tekućih transfera drugim nivoima vlasti** (410.571 KM) u najvećem dijelu iskazani su transfer JU Centru za socijalni rad (258.129 KM) i transfer za kulturu (143.989 KM).

Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da će se transferi javnim ustanovama i javnim preduzećima realizirati na osnovu njihovih programa i finansijskih planova usvojenih od strane općinskih organa.

Javnoj ustanovi Centar za socijalni rad odobrena su sredstva shodno Planu prihoda i rashoda za 2023. godinu, koji je usvojio Upravni odbor ove Ustanove, a doznačavaju se na osnovu zahtjeva uz koje je priložena dokumentacija koja se odnosi na obračun plata i ostalih troškova. Ovi transferi se u najvećem dijelu odnose na sufinansiranje plata, doprinosa, toplog obroka, materijalnih troškova, kao i plaćanje duga doprinosa u mjesecnim ratama (1.621 KM) u skladu sa Sporazumom o plaćanju duga iz 2021. godine.

Transfer za kulturu iskazan je u iznosu od 143.989 KM, a realiziran je shodno finansijskom planu JU Centar za kulturu i edukaciju Vareš (u daljem tekstu: Centar za kulturu), koji je usvojio Upravni odbor ove Ustanove. Uvidom u izabrani uzorak, sredstva se doznačavaju mjesечно na osnovu zahtjeva za finansiranje plata, doprinosa i ostalih materijalnih troškova.

Tekući transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 817.866 KM što je više za 434.366 KM u odnosu na planirana sredstva. Najznačajniji dio odnosi se na: ostale isplate pojedincima iz materijalno-socijalne sigurnosti (656.515 KM) i ostali grantovi pojedincima (128.254 KM).

Ostale isplate pojedincima iz materijalno-socijalne sigurnosti odnose se na transfere za energetski siromašna domaćinstva (461.914 KM), namjenska sredstva Ministarstva za boračka pitanja Zeničko-dobojskog kantona za boračku populaciju (153.851 KM) i sredstva iz budžeta Općine (43.250 KM).

Transfer za energetski siromašna domaćinstva odnosi se na transfer Podrška Evropske unije Bosni i Hercegovini u cilju ublažavanja negativnog socio-ekonomskog uticaja energetske krize. Odlukom²¹ Vlade Federacije od 14. 6. 2023. godine usvojen je Program utroška sredstava „Tkući transferi drugim razinama vlasti i fondovima-Podrška Evropske unije Bosni i Hercegovini u cilju ublažavanja negativnog socio-ekonomskog uticaja energetske krize“, utvrđenog Budžetom Federacije BiH za 2023. godinu Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike (u daljem tekstu: Ministarstvo). Prema ovoj Odluci, temeljni preduvjet za raspodjelu sredstava kao i za provedbu svih drugih neophodnih aktivnosti vezanih za provedbu navedenih mera jeste potpisivanje Sporazuma o saradnji na realiziranju mera podrške između jedinica lokalne samouprave i Ministarstva. Programom utroška sredstava i Javnim pozivom, koji je raspisalo Ministarstvo, utvrđeni su opći i posebni kriteriji, kategorije energetskih siromašnih domaćinstava, te detaljnije precizira potrebna dokumentacija i utvrđuje način prijave kao i druga pitanja od značaja za uspješno realiziranje Programa utroška sredstava. Također, utvrđeno je da konačne liste kvalificiranih domaćinstava utvrđuje Ministarstvo.

Sporazum o saradnji Ministarstva i Općine potписан je 13. 10. 2023. godine i sklopljen je na period do okončanja sporazumnih aktivnosti, a najkasnije do 28. 2. 2024. godine. Prema ovom Sporazumu, Ministarstvo je ovlašteno u svakom trenutku zatražiti pismeno očitovanje ili izvršiti kontrolu ispunjavanja općih i posebnih obaveza Općine, te zahtijevati izvještaj o realiziranim aktivnostima. Uvidom u izabrani uzorak, prezentovane su nam prijave korisnika sa popratnom dokumentacijom, kao i Izvještajni obrazac o realiziranju odluke o utvrđivanju visine jednokratne novčane pomoći energetski siromašnim domaćinstvima i raspoređivanju sredstava jedinicama lokalne samouprave. Sredstva su raspoređena 1206 korisnika, u iznosu od 364,25 KM i 579,76 KM u skladu sa Odlukom.

Namjenska sredstva Ministarstva za boračka pitanja Zeničko-dobojskog kantona za boračku populaciju (153.851 KM) u najvećem dijelu odnose se na dodjelu novčanih sredstava za pomoć u stambenom zbrinjavanju branilaca i članova njihovih porodica, isplate novčanih sredstava za potrebe naknade troškova sahrane/dženaze branilaca i njihovih porodica, čija su prava utvrđena Zakonom o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica Zeničko-dobojskog kantona²². Uvidom u izabrani uzorak, utvrdili smo da su se isplate vršile shodno Zaključcima Vlade Zeničko-dobojskog kantona, potpisanim ugovorima o dodjeli novčanih sredstava i Odluci Ministarstva za boračka pitanja Zeničko-dobojskog kantona.

²¹ „Sl. novine Federacije BiH“ br.46/23

²² „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“,br.80/14

U okviru ostalih isplate pojedincima iz materijalno-socijalne sigurnosti Općina je socijalno ugroženim licima dodijelila sredstva u ukupnom iznosu od 43.250 KM. Raspodjela ovih transfera je izvršena temeljem dostavljenih zahtjeva, zaključcima načelnika, a najvećim dijelom se odnose na jednokratne novčane pomoći socijalno ugroženim osobama, finansijsku pomoć kod liječenja i nabavka prehrambenih artikala. Općina nije donijela proceduru odobravanja ovih sredstava kojom bi se regulisao prijem zahtjeva, utvrdila namjena samog transfera, dodjela i sl.

Konstatujemo da je dodjela sredstava pojedincima iz materijalno-socijalne sigurnosti u iznosu najmanje od 43.250 KM izvršena shodno zaključcima načelnika. Općina nije donijela proceduru odobravanja ovih sredstava kojom bi se uredio način prijema zahtjeva i raspodjele sredstava, te osigurala transparentnost njihove raspodjele.

Ostali grantovi pojedincima iskazani su u iznosu od 128.254 KM, a najvećim djelom se odnose na isplate stipendija (69.485 KM) i izdatke za raseljena lica (20.385 KM).

Tekući transferi neprofitnim organizacijama iskazani su u iznosu od 366.965 KM, što je više za 56.965 KM u odnosu na planirana sredstva. Ovi transferi se u najvećem dijelu odnose na: sredstva doznačena JPU „Dječije obdanište“ Vareš (197.799 KM), udruženjima (60.416 KM), vjerskim zajednicama (25.357 KM) i udruge proistekle iz rata (22.855 KM).

Odlukom o izvršavanju budžeta utvrđeno je da će raspored sredstava udruženjima građana biti realiziran putem Programa rasporeda sredstava udruženjima građana u skladu sa Odlukom o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava iz granta za neprofitne organizacije/udruženja građana koji se finansiraju ili sufinansiraju sredstvima budžeta Općine.

Odluku o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava iz granta za neprofitne organizacije/udruženja građana, fondacije, vjerske zajednice, udruženja proistekla iz rata, donijelo je Vijeće 27. 2. 2014. godine. Prema ovoj Odluci, sredstva se dodjeljuju na osnovu Javnog poziva. Dio korisnika transfera utvrđen je budžetom (JPU „Dječije obdanište“ Vareš, Crveni krž Vareš i sl.).

Transfer JPU „Dječije obdanište“ Vareš realizovan je u iznosu od 197.799 KM, što je više za 37.799 KM u odnosu na planirana sredstva, a odnosi se na sufinansiranje plaća i naknada na plaću zaposlenih u skladu sa finansijskim planom ove Ustanove.

Grant udruženjima iskazan je u iznosu od 60.416 KM. Javni poziv je raspisan 24. 4. 2023. godine. Planirana je raspodjela sredstava u iznosu od 35.000 KM, a maksimalan iznos koji može biti odobren po projektu je 3.000 KM. Istim su utvrđeni kriteriji shodno kojem pravo učešća imaju: nevladine organizacije, udruženja građana, sportska društva i klubovi, fondacije i drugi subjekti koji su registrovani u BiH i imaju sjedište u Općini.

U skladu sa prijedlogom Komisije, Odlukom načelnika od 31. 5. 2023. godine odobrena su sredstva za 12 udruženja u ukupnom iznosu od 30.689 KM. Utvrđili smo da je raspodjela sredstava izvršena na osnovu utvrđenih kriterija i da su sa korisnicima zaključeni ugovori kojim su regulisana međusobna prava i obaveze. Ugovori su zaključeni na period do 31. 12. 2023. godine. Utvrđeno je da su korisnici dužni dostaviti izvještaje o utrošku sredstava najkasnije u roku od mjesec dana nakon završetka projekta odnosno prestanka važenja ugovora (31. 1. 2024. godine). Uvidom u izabrani uzorak, za dodijeljena sredstva po Javnom pozivu, nisu nam prezentirani izvještaji o utrošku sredstava za sve korisnike.

Preostali dio sredstava u iznosu najmanje od 29.727 KM raspoređen je na osnovu dostavljenih zahtjeva korisnika. Navedeno nije u skladu sa Odlukom o izvršavanju budžeta i Odlukom o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava iz granta za neprofitne organizacije, zbog čega ne možemo potvrditi na koji način su odabrani korisnici i utvrđen iznos dodijeljenih sredstava.

Subvencije javnim preduzećima iskazane su u iznosu od 20.050 KM, a odnose se na odobrena sredstva korisnicima utvrđenim u Budžetu Općine za troškove Službe hitne pomoći (15.000 KM) i sufinansiranju troškova JP „Vareš-stan“ d.o.o Vareš.

Drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 435.010 KM, a odnose se na ostale tekuće rashode (409.716 KM) i izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju (23.539 KM).

Ostali tekući rashodi u najvećem dijelu odnose se na eksproprijaciju zemlje u privatnom vlasništvu (368.456 KM). Uvidom u izabrani uzorak, sredstva su se isplaćivala u skladu sa Sporazumima o isplati naknada u svrhu eksproprijacije sa pravom građana.

Općina nije donijela proceduru odobravanja sredstava za socijalno ugrožene kategorije kojom bi se uredio način prijema zahtjeva i raspodjele sredstava, te osigurala transparentnost njihove raspodjele.

Za transfere udruženjima u iznosu od 30.689 KM nisu dostavljeni izvještaji o utrošku i nije osiguran nadzor nad njihovim namjenskim utroškom, a transferi udruženjima u iznosu od 29.727 KM raspoređeni su na osnovu dostavljenih zahtjeva korisnika, a ne na osnovu javnog poziva kako je propisano Odlukom o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava iz granta za neprofitne organizacije. Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Odluke o izvršenju Budžeta.

Preporuke:

- **donijeti proceduru kojom će se utvrditi način odobravanja sredstava za socijalno ugrožene kategorije i osigurati transparentnost prilikom raspodjele ovih sredstava;**
- **tekuće transfere udruženjima u cijelosti realizovati na osnovu javnog poziva, u skladu s Odlukom o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava iz granta za neprofitne organizacije, te osigurati nadzor nad namjenskim utroškom odobrenih sredstava, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.**

6.1.2.4 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 559.312 KM i u odnosu na plan realizovani su manje za 61.388 KM ili 10%. Ovi izdaci odnose se na rekonstrukciju i investicijsko održavanje (467.379 KM) i nabavku opreme (91.933 KM).

Izdaci za rekonstrukciju i investicijsko održavanje odnose se najvećim dijelom na ulaganja u rekonstrukciju gradske komunalne infrastrukture (88.040 KM), izvođenje radova na lokalnim putevima (95.912 KM), regulaciji rijeke Stavnje (37.636 KM) itd.

Izdaci za nabavku opreme odnose se najvećim dijelom na nabavku kontejnera i kanti za prikupljanje otpada (84.912 KM).

Prilikom evidentiranja izdataka za nabavku stalnih sredstava nije vršeno povećanje stalnih sredstava i izvora sredstava, što je opisano u tački 6.2.2 Izvještaja.

Postupci javnih nabavki obuhvaćeni uzorkom, za koje nije uslijedila realizacija u 2023. godini opisani su u tački 8. Izvještaja.

6.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2023. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za tekuću godinu	Ostvareno u tekućoj godini	Ostvareno u prethodnoj godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	5.736.000	5.648.282	5.221.775	98
II	RASHODI	5.021.600	6.015.863	5.357.013	119
III	TEKUĆI SUFICIT/DEFICIT I – II	714.400	(367.581)	(135.238)	51
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA	445.900	394.473	61.480	88
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	268.500	(762.054)	(196.718)	-283
VI	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE	-	-	-	-
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA)	(268.500)	(256.000)	321.351	95
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	0	(1.018.054)	124.633	-

Podaci iz bilansa stanja:

Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	2.412.568	1.459.342	
---	-----------	-----------	--

U revidiranoj godini iskazan je tekući deficit u iznosu od 367.581 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 5.648.282KM, a rashodi u iznosu od 6.015.863KM.

Iskazan je negativan finansijski rezultat za 2023. godinu u iznosu od 1.018.054 KM, s obzirom na to da su prihodi i primici iskazani u iznosu od 5.813.121 KM, a rashodi i izdaci u iznosu od 6.831.175 KM.

U Bilansu stanja na 31. 12. 2023. godine iskazan je neraspoređeni višak rashoda nad prihodima u iznosu od 2.412.568 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 953.226 KM. Ovaj iznos manji je za 64.634 KM u odnosu na ukupan finansijski rezultat zbog povrata sredstava od strane Fonda za zaštitu okoliša koja su bila namijenjena za provođenje mjera energetske efikasnosti. Raskidom ugovora o udruživanju finansijskih sredstava za utvrđenu namjenu, Općini je izvršen povrat sredstava.

Konstatujemo da je Općina iskazala značajan deficit tekuće godine u iznosu od 1.018.054 KM i akumulirani neraspoređeni višak rashoda nad prihodima od 2.412.568 KM. U Budžetu za 2023. godinu nisu planirana sredstva za pokriće deficita prethodnih godina, što je obrazloženo u tački 5.1 Izvještaja, a obaveze su preuzimane iznad iznosa utvrđenih Budžetom od 336.523 KM (tačka 6.1.2 Izvještaja), zbog čega nije postupljeno u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

6.2.1.1 Novčana sredstva

Gotovina na transakcijskim računima i u blagajni iskazana je u iznosu od 80.411 KM, od čega se na stanje na žiro računima odnosi 13.737 KM, ostala izdvojena sredstva (66.290 KM) i stanje u blagajni (384 KM).

Stanje na žiro računima odnosi se na stanje transakcijskog računa 6.005 KM, deviznog računa (5.009 KM), podračuna za rentu (144 KM) i nerazvijene dijelove Općine (2.553 KM), koji su na osnovu zaključenih ugovora, uključujući i depozitni račun otvoreni kod UniCredit bank d.d. Mostar. Sredstva se prikupljaju na depozitni račun i svakodnevno prenose na transakcijske.

Iskazana stanja u poslovnim knjigama usaglašena su sa bankovnim izvodima.

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 3.276.025 KM i odnose se na ostala potraživanja u iznosu od 2.339.964 KM i potraživanja od pravnih osoba (936.060 KM).

Ostala potraživanja se najvećim dijelom odnose na sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 2.329.077 KM od čega po osnovu naknade za korištenje građevinskog zemljišta (1.635.988 KM), komunalne naknade (315.444 KM) i ostale naknade (289.561 KM).

Najveći dužnici po osnovu sumnjivih i spornih potraživanja su: „Livnica“ d.d. Vareš u iznosu od 969.878 KM, Drvna industrija „Zvijezda“ d.d. Vareš (426.811 KM), „Sakupljanje sekundarnih sirovina“ d.d. Vareš (256.909 KM) i „Autotrans“ d.d. Vareš (132.413 KM).

Prema dopisu Općinskog suda u Zenici od 30. 11. 2023. godine nad „Livnica“ d.d. Vareš je rješenjem Općinskog suda u Zenici od 9. 12. 2013. godine otvoren stečajni postupak, a za Drvna industrija „Zvijezda“ d.d. Vareš i „Sakupljanje sekundarnih sirovina“ d.d. Vareš zaključen je stečajni postupak i brisani su iz sudskog registra. Shodno tome da su navedeni subjekti brisani iz registra, sačinjen je prijedlog Odluke o otpisu potraživanja i upućen Vijeću na razmatranje. Vijeće je Odlukom od 29. 4. 2024. godine utvrdilo da se izvrši otpis sumnjivih i spornih potraživanja u ukupnom iznosu od 819.738 KM, od čega se na Drvna industrija „Zvijezda“ d.d. Vareš odnosi 426.811 KM, „Sakupljanje sekundarnih sirovina“ d.d. Vareš (256.909 KM) i Autotrans d.d. Vareš (132.413 KM). Shodno odluci, odgovarajuća knjiženja provedena su u 2024. godini.

Potraživanja od pravnih osoba se najvećim dijelom odnose na potraživanja od pravnih osoba za isporučene robe i usluge (700.379 KM), komunalnu naknadu (277.748 KM), potraživanja za unaprijed plaćenu robu i usluge – avanse (235.681 KM) i naknadu za građevinsko zemljište (100.607 KM).

Potraživanja za unaprijed plaćenu robu i usluge – avanse se dijelom u iznosu od 110.000 KM odnose na date avanse 2014. godine pravnim licima Bluehend wood d.o.o. Vareš za nabavku zimnice (60.000 KM) i Consider d.o.o. Vareš (50.000 KM), gdje nije navedeno po kojem osnovu. Prezentirane su samo uplatnice o odlivu sredstava, ali ne i druga dokumentacija (ugovor, predračun i sl.), zbog čega se nismo uvjerili na osnovu čega su potraživanja iskazana. **Imajući u vidu značajan protok vremena, da za ova potraživanja nisu poduzimane zakonom propisane radnje za povrat, niti je izvršena procjena naplativosti zbog zastare, u skladu s odredbama člana 46. Zakona o budžetima u FBiH, potraživanja nisu realno iskazana.** Preporuka za navedeno data je u tački 6.2.1.3 Izvještaja.

6.2.1.3 Kratkoročni plasmani

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu od 48.292 KM i odnose se na potraživanja po osnovu isplaćenih akontacija za službeni put iz ranijeg perioda bivšem načelniku (40.803 KM) i sadašnjem načelniku (7.489 KM).

Sadašnjem načelniku se po osnovu iskazanih plasmana vrše mjesечно odbici od plaće u iznosu od 800 KM. **Međutim, nije prezentirano da su poduzete sve zakonom propisane mjere s ciljem naplate potraživanja po osnovu akontacija i sl. iz perioda 2012-2017. godine od bivšeg načelnika u iznosu od 40.803 KM, u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.**

Preporuka:

- *izvršiti analizu i ocjenu naplativosti iskazanih potraživanja za date avanse i kratkoročnih plasmana, i na osnovu konstatovanog predložiti daljnje mjere u skladu sa propisima, s ciljem njihovog realnog iskazivanja.*

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Općine na 31. 12. 2023. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 11.719.534 KM (nabavne vrijednosti 13.219.369 KM, ispravke vrijednosti 1.499.835 KM).

Strukturu stalnih sredstava nabavne vrijednosti čine: građevine (7.646.713 KM), sredstva van upotrebe (2.478.105 KM), zemljište (2.281.711 KM), oprema (457.053 KM), stalna sredstva u obliku prava (186.159 KM) i sredstva u pripremi (169.628 KM).

U okviru građevina, najznačajniji dio odnosi se na zgrade (5.904.719 KM) i ceste i mostove 81.661.387 KM).

Općina je uspostavila knjigu kapitalne imovine u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Na poziciji zgrada iskazane su između ostalog: upravna zgrada (939.233 KM), zgrada Radničkog doma (537.445 KM), zgrada bivšeg Doma zdravlja (433.113 KM), zgrada Centralne radionice (484.983 KM) itd., 11 domova kulture (901.082 KM), osam garaža (39.741 KM), poslovni prostor (10.028 KM).

Na 31. 12. 2023. godine izvršeno je isknjižavanje zgrade Stacionar u Vareš Majdanu u iznosu od 114.765 KM koja je na osnovu ugovora o prodaji iz 2017. godine zaključenim sa Savezom samostalnih sindikata BiH u svojstvu prodavca knjigovodstveno evidentirana dva puta. Kupovina zgrade odobrena je odlukom Vijeća od 28. 6. 2017. godine.

Zakonom o pravobranilaštvu Zeničko-dobojskog kantona propisano je da su između ostalih, općinski organi dužni pribaviti mišljenje pravobranioca na ugovore i odluke o sticanju i otuđenju nekretnina u vlasništvu općine, prije njihovog zaključenja: na ugovore o kupoprodaji, zamjeni, zakupu, prenosu na privremeno i trajno korištenje stvari uz naknadu ili bez naknade, ugovora o koncesiji, ugovora o građenju i udruživanje sredstava za građenje, kao i drugih ugovora kojima se pribavljaju stvari ili raspolaže stvarima, odnosno materijalnim pravima u vlasništvu Kantona i općina.

Općina je 2017. godine sa „Alma-Ras“ d.o.o. Olovo zaključila ugovor o zamjeni nekretnina, na osnovu kojeg je poslovnu zgradu u privredi Droškovac i zemljište uz zgradu ukupne površine 970 m² zamijenila za dvije kuće i zgrade i dvorište ukupne površine 836 m² u kojima ovo privredno društvo ima suvlasnički udio. Na 31. 12. 2023. godine isknjižena je vrijednost poslovne zgrade Droškovac u iznosu od 243.810 KM.

Zaključenim ugovorom Općina se obavezala da nakon što bude imenovan općinski pravobranilac ugovor dostavi na ocjenu, da je postupak zamjene proveden u skladu sa pozitivnim zakonskim odredbama.

Općina je na osnovu ugovora o zamjeni nekretnina zaključenim 2017. godine izvršila njihovu zamjenu sa „Alma-Ras“ d.o.o. Olovo. Međutim, nije pribavila mišljenje pravobranioca prije zaključivanja ugovora, iako je bila u obavezi, što nije u skladu s odredbama Zakona o pravobranilaštvu Zeničko-dobojskog kantona.

Na poziciji ceste i mostovi iskazana su ulaganja u puteve izvršena u ranijim godinama. Međutim, nisu evidentirana ulaganja izvršena u 2023. godini u iznosu od najmanje 424.265 KM.

Sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 169.628 KM, a odnose se započeta ulaganja u ranijem periodu. Nismo mogli potvrditi iz kojeg perioda su izvršena ulaganja, budući da za sredstva u pripremi nije izvršena analiza kako bi se utvrdio njihov status i provela odgovarajuća knjiženja.

Općina nije knjigovodstveno evidentirala ulaganja u rekonstrukciju lokalnih cesta i mostova u 2023. godini kao povećanje vrijednosti stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava u iznosu od 424.265 KM, zbog čega stalna sredstva i izvori sredstava nisu realno iskazani, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

U skladu s propisima koji su bili na snazi do 31. 8. 2023. godine, odnosno do 23. 12. 2023. godine²³ Općina je bila u obavezi da izvrši revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, jer je inflacija na godišnjem nivou mjerena rastom cijena, bila viša od 10% ili 10% i više kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava.

Revizjom za 2023. godinu utvrđeno je da, iako je Općina bila obavezna izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, to nije učinjeno. Zbog navedenog, početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu potcijenjena su za najmanje 2.021.423 KM, koliko bi iznosilo povećanje stalnih sredstava u visini zvanično objavljene stopa rasta cijena u 2022. godini. Navedeno nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Izmjenom podzakonskih propisa²⁴ prestala je obaveza revalorizacije.

Preporuke:

- *pribaviti mišljenje Općinskog pravobranilašta prije zaključivanja ugovora, u skladu s odredbama Zakona o pravobranilaštvu Zeničko-dobojskog kantona;*
- *kapitalna ulaganja u cestovnu infrastrukturu knjigovodstveno evidentirati na poziciji stalnih sredstava i izvora sredstava, u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 5.897.403 KM, a čine ih kratkoročna razgraničenja (4.568.337 KM), kratkoročne tekuće obaveze (1.066.832 KM), obaveze prema zaposlenicima (143.089 KM) i finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama (119.145 KM).

²³ Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 34/14), Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 60/14) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 58/16

²⁴ Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 66/23), Pravilnik o izmjenama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 99/23) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 99/23)

Kratkoročne tekuće obaveze odnose se najvećim dijelom na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 949.881 KM. Obaveze prema zaposlenicima odnose se na obračunate, a neisplaćene plaće za decembar 2023. godine.

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničene vlastite prihode – kratkoročna potraživanja (3.005.800 KM) i razgraničene prihode od primljenih potpora (1.562.537 KM).

Razgraničeni prihodi od primljenih potpora odnose se najvećim dijelom na primljena i neutrošena namjenska sredstva od Vlade Zeničko-dobojskog kantona za javnu rasvjetu (200.000 KM) i izgradnju puta Križ-Sastavci (200.000 KM), Kantonalne direkcije za ceste za sanaciju puta Pogar – Borovica (200.000 KM), Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica za sanaciju puta Oćevija (120.000 KM) itd.

6.2.4 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja na 31. 12. 2023. godine iskazane su u iznosu od 907.148 KM i odnose se u cijelosti na dugoročne obaveze za kredite.

Dugoročne obaveze za kredite u iznosu od 543.907 KM odnose se na kredit kod UniCredit banke d.d. Mostar za izmirenje poreznih obaveza prema Poreznoj upravi FBiH i izmirenje budžetskog deficitu Općine. Ugovor o kreditu zaključen je 23. 4. 2019. godine u ukupnom iznosu od 1.200.000 KM. Period otplate je utvrđen u 96 mjesечnih anuiteta sa rokom dospijeća kredita 3. 5. 2027. godine uz nominalnu fiksnu kamatnu stopu 2,48% na godišnjem nivou.

Preostali dio dugoročnih obaveza u iznosu od 363.241 KM odnosi se na kredit UniCredit bank d.d. Mostar za neizmirene obaveze za plaće prema zaposlenicima Općine, Centra za socijalni rad, Dječijeg obdaništa, Centra za kulturu i edukaciju i naknade za vijećničke paušale. Ugovor o kreditu zaključen je 10. 10. 2022. godine u ukupnom iznosu od 500.000 KM. Period otplate je utvrđen u 48 mjesечnih anuiteta sa rokom dospijeća kredita 10. 10. 2026. godine uz nominalnu fiksnu kamatnu stopu 4,55% na godišnjem nivou.

Dugoročne obaveze za kredite izmiruju se u skladu sa anuitetnim planovima, i usaglašene su sa kreditorom na 31. 12. 2023. godine.

6.2.5 Izvori sredstava

U bilansu stanja izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 8.400.630 KM i čine ih izvori stalnih sredstava (10.813.198 KM) i neraspoređeni višak rashodima nad prihodima (2.412.568 KM). Izvori stalnih sredstava usklađeni su sa iskazanom knjigovodstvenom vrijednosti stalnih sredstava, a izvori novčanih sredstava sa dugoročnim obavezama.

6.2.6 Popis imovine i obaveza

Rješenjem načelnika imenovana je Komisija za popis imovine i obaveza Općine na 31. 12. 2023. godine. Popisna komisija sačinila je Izvještaj o izvršenom popisu Općine na 31. 12. 2023, koji je usvojen Odlukom načelnika od 16. 2. 2024. godine.

Prema izvještaju Komisije za popis stalnih sredstava, sitnog inventara, materijala i vanbilansne evidencije od 22. 1. 2024. godine u ranijem periodu nije izvršeno evidentiranje svih stanova u vlasništvu Općine. Od ukupno 126 stanova, šest stanova je knjigovodstveno evidentirano, a za prestale nije izvršena procjena vrijednosti. **Shodno navedenom, postoji neusklađenost knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem dijela imovine.**

Uvidom u izvještaje popisnih komisija utvrdili smo sljedeće:

- Komisija za popis potraživanja nije izvršila analizu po svakom potraživanju koje se vodi na redovnim, a popis sumnjivih i spornih potraživanja izvršen je na način da je preuzeto knjigovodstveno stanje, bez utvrđene strukture i navođenja perioda na koji se odnose;
- Popisom nisu obuhvaćena sredstva u pripremi i sredstva van upotrebe;

- Za kratkoročne plasmane su preuzeta knjigovodstvena stanja bez obrazloženja o kakvoj vrsti pozajmica se radi i na koji period se odnose;
- Popis obaveza i razgraničenja također je izvršen na način da su preuzeta knjigovodstvena stanja. Za značajan iznos neizmirenih kratkoročnih tekućih obaveza nisu date konkretnе mjere izmirenja niti su navedeni povjerioci, a u dijelu razgraničenja nije utvrđeno po kom osnovu su iskazani razgraničeni prihodi za namjenska sredstva i vlastite prihode.

Ne možemo potvrditi da je izvršen cijelovit popis jer nisu popisana stalna sredstva u pripremi i sredstva van upotrebe, te nije vršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza. Navedeno nije u skladu s članom 21. i 22. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- **provesti cijelovit popis i izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, shodno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH utvrđeno je da se novčani tok sastavlja tako da se prihodi i rashodi prevedu na primitke i izdatke novca, a primici i izdaci iz osnova finansiranja (zajmovi, učešća i sl.) se uzimaju u iznosu koji je knjižen na odgovarajućem kontima u klasi 8, ako se ne radi o nenovčanim zajmovima i učešćima.

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su novčani primici u iznosu od 6.210.809 KM, novčane isplate 6.363.571 KM, neto novčane isplate 152.762 KM. Saldo gotovine na početku godine iznosio je 166.883 KM, a na kraju godine 14.121 KM.

Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem izvještaju budžeta u FBiH.

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji iskazane su uslovne obaveze Općine u iznosu od 365.169 KM, ali samo za dio po osnovu obavještenja banke. U skladu s Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Općine poslovni događaji koji nemaju neposrednog uticaja na sredstva i izvore, već otvaraju mogućnost za takve uticaje u budućnosti, evidentiraju se u vanbilansnoj evidenciji.

Općina je shodno preporuci dатој u Pismu menadžmentu u januaru 2024. godine u saradnji sa državnim službenikom ovlaštenim za obavljanje poslova pravobranioca pokrenula aktivnosti na utvrđivanju potpunih informacija o sudskim postupcima, te izvršila evidentiranje uslovnih obaveza u iznosu od 87.747 KM.

8. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki roba i usluga (u dalnjem tekstu: Plan) za 2023. godinu donesen je u januaru 2023. godine, kojim je predviđeno provođenje šest otvorenih postupaka, šest konkurentskih zahtjeva i 13 direktnih sporazuma.

Nakon tri izmjene Plana u 2023. godini planirane su nabavke u ukupnom iznosu od 1.415.401 KM²⁵ kojim je predviđeno provođenje 12 otvorenih postupaka, pet konkurentskih zahtjeva i 22 direktna sporazuma.

Općina je donijela Pravilnik o javnim nabavkama roba, usluga i radova u maju 2018. godine. Internim aktom je uređeno radno mjesto službenika za kontrolu i javne nabavke, budući da spada u ugovorne organe čiji je budžet za nabavke viši od 1.000.000 KM, u skladu s članom 13.a Zakona o javnim nabavkama.

²⁵ Svi iznosi su navedeni sa PDV-om

Pregled planiranih i provedenih postupaka, kao i revidirani uzorak, dat je u tabeli:

Vrsta postupka	Planirane nabavke*		Provedene nabavke		Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM
Otvoreni postupak	12	1.240.487	9	1.130.002	4	817.097
Konkurentski zahtjev	5	70.633	2	28.746	1	25.003
Direktni sporazum	22	104.282	16	74.657	5	33.919
Pregovarački postupak bez objave obaveštenja	-	-	1	28.080	-	-
Ukupno	39	1.415.402	28	1.261.485	10	876.019

* Prema posljednjim izmjenama

Uvidom u postupke javnih nabavki za 2023. godinu za koje su planirana značajnija budžetska sredstva utvrdili smo da nije bilo realizacije, kao i da rokovi izvođenja radova nisu jasno utvrđeni. Također, za usluge popravke i održavanja cesta u iznosu od 22.142 KM ispostavljane su fakture bez zaključenih ugovora. Nabavka ovih usluga izvršena je bez prethodno provedene procedura javne nabavke, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Utvrđene nepravilnosti prema odabranom uzorku obrazložene su u nastavku teksta.

Otvoreni postupak nabavke za radove na rekonstrukciji i sanaciji lokalnih puteva i ulica na području Općine – I faza pokrenut je Odlukom načelnika od 19. 5. 2023. godine, ukupne procijenjene vrijednosti 152.082 KM za tri lota. Prema Izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, preuzimanje je izvršilo sedam zainteresiranih ponuđača, izmjene pet, a ponude su dostavila dva ponuđača.

Tenderskom dokumentacijom utvrđeno je da je kriterij za dodjelu ugovora „najniža cijena“, a rok za izvođenje radova 60 dana od dana obostranog potpisivanja ugovora, a računa se od dana uvođenja izvođača u posao. **Shodno navedenom, tenderskom dokumentacijom za ovaj postupak nisu jasno utvrđeni rokovi izvođenja radova, zbog čega ona nije sačinjena na način da sadrži potpune informacije, u skladu s članom 53. Zakona o javnim nabavkama.**

U dijelu tehničke i profesionalne sposobnosti traženo je uspješno iskustvo u realizaciji minimalno jednog ugovora minimalne vrijednosti za Lot 1 u iznosu od 25.000 KM, Lot 2 u iznosu od 19.000 KM i za Lot 3 u iznosu od 80.000 KM čiji su karakter, kompleksnost i vrijednost slični ili isti onima koji se odnose na predloženi ugovor (radovi rekonstrukcije, sanacije i građenja) u posljednje dvije godine i da ima angažovano tehničko osoblje.

Zapisnikom o pregledu i ocjeni ponuda od 23. 6. 2023. godine Komisija za javne nabavke utvrdila je da ponuda ponuđača MGV gradnja d.o.o. Zavidovići ne ispunjava uslove tražene tenderskom dokumentacijom u pogledu stručne spreme i radnog iskustva tehničkog osoblja ni za jedan od lotova.

Budući da je preostala jedna ponuda za koju je komisija konstatovala da ispunjava sve zahtjeve u pogledu opisa predmeta nabavke i tehničkih specifikacija, ponuđač „Mušinbegović gradnja“ d.o.o. Visoko predložen je za dodjelu ugovora. Odlukom načelnika o izboru najpovoljnijeg ponuđača od 26. 6. 2023. godine je prihvaćena preporuka komisije da se ugovor dodjeli ovom ponuđaču.

Sa izvođačem je zaključen Okvirni sporazum 27. 7. 2023. godine u vrijednosti 152.002 KM u trajanju od 12 mjeseci, **međutim nije prezentirano da je zaključen ugovor do kraja 2023. godine.**

Otvoreni postupak nabavke za radove na rekonstrukciji i sanaciji lokalnih puteva i ulica na području Općine – II faza pokrenut je Odlukom načelnika od 25. 5. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 543.921 KM. Prema Izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, preuzimanje je izvršilo devet zainteresiranih ponuđača, izmjene sedam a ponude su dostavila četiri ponuđača.

Tenderskom dokumentacijom utvrđeno je da je kriterij za dodjelu ugovora „najniža cijena“ i rok za izvođenje radova 90 dana od dana početka radova. **Shodno navedenom, tenderskom dokumentacijom za ovaj postupak nisu jasno utvrđeni rokovi izvođenja radova, zbog čega ona nije sačinjena na način da sadrži potpune informacije, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.**

U dijelu tehničke i profesionalne sposobnosti traženo je uspješno iskustvo u realizaciji minimalno jednog ugovora minimalne vrijednosti u iznosu od 250.000 KM čiji su karakter, kompleksnost i vrijednost

slični ili isti onima koji se odnose na predloženi ugovor u posljednje dvije godine i da ima angažovano tehničko osoblje.

Zapisnikom o pregledu i ocjeni ponuda od 4. 7. 2023. godine Komisija za javne nabavke utvrdila je da četiri pristigle ponude ispunjavaju sve zahtjeve u pogledu opisa predmeta nabavke i tehničkih specifikacija.

Po okončanju e-aukcije nije bilo promjene cijena, a Komisija je za dodjelu ugovora predložila grupu ponuđača „Atlas-D“ d.o.o. Visoko i Komgrad-ZE sa iznosom ponude 391.391 KM.

Odlukom načelnika o izboru najpovoljnijeg ponuđača od 5. 7. 2023. godine je prihvaćena preporuka komisije da se ugovor dodjeli ovoj grupi ponuđača, međutim Odluka o izboru je poništena jer ponuđač nije dostavio traženu dokumentaciju iz člana 45. Zakona o javnim nabavkama u roku pet dana od dana zaprimanja odluke. Donesena je Odluka o izboru drugoplasiranog ponuđača od 26. 7. 2023. godine kojom se ugovor dodjeljuje „Mušinbegović gradnja“ d.o.o. Visoko.

Sa izvođačem je zaključen Okvirni sporazum 10. 8. 2023. godine u trajanju od 12 mjeseci, a na osnovu sporazuma i ugovor 11. 8. 2023. godine u vrijednosti 488.667 KM. **Izvođač radova nije uveden u posao do kraja 2023. godine, zbog čega nije bilo realizacije ugovora u revidiranoj godini.**

Otvoreni postupak nabavke za radove na izgradnji poslovne zone „Kram“ III faza pokrenut je Odlukom načelnika od 30. 6. 2023. godine, ukupne procijenjene vrijednosti 150.006 KM. Prema Izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, preuzimanje je izvršilo 13 zainteresiranih ponuđača, a ponudu je dostavio jedan ponuđač.

Tenderskom dokumentacijom utvrđeno je da je kriterij za dodjelu ugovora „najniža cijena“, a rok za izvođenje radova utvrđen je 60 dana od dana početka radova.

Shodno navedenom, tenderskom dokumentacijom ni za ovaj postupak nisu jasno utvrđeni rokovi izvođenja radova, zbog čega ona nije sačinjena na način da sadrži potpune informacije, u skladu s članom 53. Zakona o javnim nabavkama.

U dijelu tehničke i profesionalne sposobnosti traženo je uspješno iskustvo u realizaciji minimalno jednog ugovora minimalne vrijednosti 100.000 KM čiji su karakter, kompleksnost i vrijednost slični ili isti onima koji se odnose na predloženi ugovor (radovi rekonstrukcije, sanacije i građenja) u posljednje dvije godine i da ima angažovano tehničko osoblje.

Zapisnikom o pregledu i ocjeni ponuda od 31. 7. 2023. godine Komisija za javne nabavke utvrdila je da jedina pristigla ponuda ponuđača „Mušinbegović gradnja“ d.o.o. Visoko ispunjava sve zahtjeve u pogledu opisa predmeta nabavke i tehničkih specifikacija. Odlukom načelnika o izboru najpovoljnijeg ponuđača od 1. 8. 2023. godine prihvaćena je preporuka komisije da se ugovor dodijeli ovom ponuđaču.

Sa izvođačem je zaključen Okvirni sporazum 29. 8. 2023. godine u vrijednosti 149.724 KM u trajanju od 12 mjeseci, a na osnovu sporazuma ugovor 27. 9. 2023. godine u istoj vrijednosti. **Međutim, izvođač radova nije uveden u posao do kraja 2023. godine, zbog čega nije bilo realizacije ugovora u revidiranoj godini.**

Konstatujemo da tenderskom dokumentacijom za provođenje otvorenih postupaka nisu jasno utvrđeni rokovi izvođenja radova, zbog čega ona nije sačinjena na način da sadrži neophodne informacije. Za nabavke u iznosu od 790.393 KM osigurana su budžetska sredstva i zaključeni ugovori nakon provedenih postupaka javnih nabavki za koje u 2023. godini nije bilo realizacije, zbog čega nije osigurano efikasno korištenje javnih sredstava, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka:

- tenderskom dokumentacijom jasno utvrditi rokove izvođenja radova, kako bi sadržavala minimalno informacije, za redovno održavanje lokalnih cesta provoditi proceduru, te osigurati efikasno korištenje javnih sredstava planiranih za javne nabavke, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.**

9. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranom pregledu, sudski postupci koje Općina vodi protiv trećih lica u iznosu od 64.251 KM odnose se najvećim dijelom na naplatu duga. Sudski postupci koji se vode protiv Općine u iznosu od 235.667 KM odnose se u najvećem dijelu na tužbe po osnovu utvrđivanja vlasništva.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Općina je 24. 7. 2024. obavijestila da nemaju komentare.

Reviziju Općine Vareš obavio je revizorski tim u sastavu: Seida Isaković – voditeljica tima, i Amra Pjanić-Šašinović – članica tima.

Voditeljica tima

Seida Isaković, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija kantona,
gradova i općina

Amela Mulahalilović, s. r.

V. PRILOZI

- 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE		Obrazac GIB
		Identifikacijski broj: 4 2 1 8 2 8 5 3 0 0 0 2
		Šifra po kvalifikacijskoj djelatnosti: 8 4 . 1 1
MINISTARSTVO FINACIJA ZENIČKO-DOBOSKOG KANTONA		Organizacijski broj:
Nadležno ministarstvo		☒ Pojedinačni obrazac
OPĆINA VAREŠ		☐ Konsolidirani obrazac
Potrošačka jedinica-glava		Operativni broj:
VAREŠ		Funkcionalni kod:
Sjedište potrošačke jedinice		Fond:

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

Razdoblje izvješćivanja od 01. 01. do 31. 12. 2023. godine

- u KM -

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Postotak (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2		3	4	5	6	7	
1		PRIHODI (2 + 17 + 36)	200	5.736.000	5.648.282	5.221.775	-87.718	98,47
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3 + 7 + 9 + 11 + 13 + 14 + 15 + 16)	201	2.229.800	2.291.328	2.070.631	61.528	102,76
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i poduzeća (od 4 do 6)	202	3.810	3.895	1.353	85	102,23
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	3.810	3.895	1.353	85	102,23
5	711200	Porezi na dobit poduzeća	204	0	0	0	0	-
6	711900	Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i osoba, pravnih osoba iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih osoba iz oblasti igara na sreću i ostalih poduzeća	205	0	0	0	0	-
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7 = 8)	206	0	0	0	0	-
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	0	0	0	0	-

Ured za reviziju institucija u FBiH

9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (9 = 10)	208	200	126	582	-74	63,00
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209	200	126	582	-74	63,00
11	714000	Porez na imovinu (11 = 12)	210	216.800	237.481	202.851	20.681	109,54
12	714100	Porez na imovinu	211	216.800	237.481	202.851	20.681	109,54
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212	200	146	290	-54	73,00
14	716000	Porezi na dohodak	213	693.000	720.649	514.148	27.649	103,99
15	717000	Prihodi od neizravnih poreza	214	1.315.790	1.329.031	1.351.379	13.241	101,01
16	719000	Ostali porezi	215	0	0	28	0	-
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18 + 26 + 34 + 35)	216	2.090.000	2.071.130	2.373.926	-18.870	99,10
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika (od 19 do 25)	217	772.400	772.844	482.734	444	100,06
19	721100	Prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija	218	771.800	772.244	479.684	444	100,06
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	600	600	3.050	0	100,00
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220	0	0	0	0	-
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0	0	0	0	-
23	721500	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	222	0	0	0	0	-
24	721600	Prihodi od privatizacije	223	0	0	0	0	-
25	721700	Prihodi na temelju premije i provizije za danu garanciju	224	0	0	0	0	-
26	722000	Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga (od 27 do 33)	225	1.300.200	1.267.605	1.176.189	-32.595	97,49
27	722100	Administrativne pristojbe	226	75.000	79.040	61.092	4.040	105,39
28	722200	Sudske pristojbe	227	0	0	0	0	-
29	722300	Komunalne naknade i pristojbe	228	233.900	240.473	220.750	6.573	102,81
30	722400	Ostale proračunske naknade i pristojbe	229	47.750	45.620	85.128	-2.130	95,54
31	722500	Naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima	230	453.450	413.452	806.092	-39.998	91,18
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)	231	0	0	2.409	0	-
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	490.100	489.020	718	-1.080	99,78
34	723000	Novčane kazne	233	17.400	30.681	715.003	13.281	176,33
35	777000	Drugi tekući prihodi	234	0	0	0	0	-
36		PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 37 do 42)	235	1.416.200	1.285.824	777.218	-130.376	90,79
37	731100	Primljeni tekući transferi od inozemnih vlasti i međunarodnih organizacija	236	80.000	77.896	0	-2.104	97,37
38	732100	Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	237	1.047.500	1.207.928	777.218	160.428	115,32
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlasti	238	0	0	0	0	-
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova	239	200.000	0	0	-200.000	0,00
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	0	0	0	0	-
42	733100	Donacije	241	88.700	0	0	-88.700	0,00

43		RASHODI (44 + 47 + 48 + 58 + 67 + 75 + 80)	242	5.021.600	6.015.863	5.357.013	994.263	119,80
44	611000	Plaće i naknade troškova djelatnika (45 + 46)	243	1.963.400	1.969.551	1.536.685	6.151	100,31
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	1.625.900	1.623.631	1.285.050	-2.269	99,86
46	611200	Naknade troškova djelatnika	245	337.500	345.920	251.635	8.420	102,49
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	173.200	174.746	132.114	1.546	100,89
48	613000	Izdatci za materijal, sitni inventar i usluge (od 49 do 57)	247	1.260.900	1.721.338	1.525.491	460.438	136,52
49	613100	Putni troškovi	248	14.300	13.236	28.413	-1.064	92,56
50	613200	Izdatci za energiju	249	114.000	120.498	112.428	6.498	105,70
51	613300	Izdatci za komunikaciju i komunalne usluge	250	71.700	52.835	54.478	-18.865	73,69
52	613400	Nabava materijala i sitnog inventara	251	23.400	256.340	26.802	232.940	1.095,47
53	613500	Izdatci za usluge prijevoza i goriva	252	61.500	78.407	52.781	16.907	127,49
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	9.200	9.181	9.905	-19	99,79
55	613700	Izdatci za tekuće održavanje	254	285.700	375.590	288.402	89.890	131,46
56	613800	Izdatci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	5.000	5.285	8.626	285	105,70
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	676.100	809.966	943.656	133.866	119,80
58	614000	Tekući transferi i drugi tekuci rashodi (od 59 do 66)	257	1.582.000	2.117.247	2.138.627	535.247	133,83
59	614100	Tekući transferi drugim razinama vlasti	258	373.500	410.571	442.583	37.071	109,93
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	383.500	817.866	408.332	434.366	213,26
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	310.000	366.965	382.267	56.965	118,38
62	614400	Subvencije javnim poduzećima	261	21.000	20.050	20.000	-950	95,48
63	614500	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	262	60.000	66.785	57.106	6.785	111,31
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	-
65	614700	Tekući transferi u inozemstvo	264	0	0	0	0	-
66	614800	Drugi tekuci rashodi	265	434.000	435.010	828.339	1.010	100,23
67	615000	Kapitalni transferi (od 68 do 74)	266	0	0	0	0	-
68	615100	Kapitalni transferi drugim razinama vlasti	267	0	0	0	0	-
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	0	0	0	0	-
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	0	0	0	0	-
71	615400	Kapitalni transferi javnim poduzećima	270	0	0	0	0	-
72	615500	Kapitalni transferi privatnim poduzećima i poduzetnicima	271	0	0	0	0	-
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0	0	0	0	-
74	615700	Kapitalni transferi u inozemstvo	273	0	0	0	0	-

75	616000	Izdatci za kamate (od 76 do 79)	274	34.500	32.981	24.096	-1.519	95,60
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	0	0	0	0	-
77	616200	Izdatci za inozemne kamate	276	0	0	0	0	-
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	34.500	32.981	24.096	-1.519	95,60
79	616500	Izdatci za kamate vezane za dug po danim garancijama	278	0	0	0	0	-
80	600000	Tekuća proračunska rezervna	279	7.600				-
81	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 - 43)		280	714.400	-367.581	-135.238	-1.081.981	-51,45
82	TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA		281					
83	PRIMITCI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)		282	174.800	164.839	285.182	-9.961	94,30
84	811100 (osim 811122 i 811123)	Primitci od prodaje stalnih sredstava	283	174.800	164.839	285.182	-9.961	94,30
85	811200	Primitci od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	-
86	811900	Ostali kapitalni primitci	285	0	0	0	0	-
87	821000	IZDATCI ZA NABAVU STALNIH SREDSTAVA (od 88 do 93)	286	620.700	559.312	346.662	-61.388	90,11
88	821100	Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	0	0	0	0	-
89	821200	Nabava građevina	288	0	0	4.797	0	-
90	821300	Nabava opreme	289	93.000	91.933	0	-1.067	98,85
91	821400	Nabava ostalih stalnih sredstava	290	0	0	0	0	-
92	821500	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	291	0	0	0	0	-
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	527.700	467.379	341.865	-60.321	-
94	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (87 - 83)		293	445.900	394.473	61.480	-51.427	88,47
95	NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 - 94)		294	268.500	-762.054	-196.718	-1.030.554	-283,82
96	TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI		295					
97	PRIMITCI OD FINANSIJSKE IMOVINE (od 98 do 104)		296	0	0	0	0	0,00
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim razinama vlasti	297	0	0	0	0	-
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298	0	0	0	0	-
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima	299	0	0	0	0	-
101	813400	Primitak sredstava na temelju učešća u dionicama javnih poduzeća	300	0	0	0	0	-
102	813500	Primitak sredstava na temelju učešća u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima	301	0	0	0	0	-
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302	0	0	0	0	-
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvo	303	0	0	0	0	-

105	822000	IZDATCI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (od 106 do 112)	304	0	0	0	0	0	-
106	822100	Pozajmljivanje drugim razinama vlasti	305	0	0	0	0	0	-
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima	306	0	0	0	0	0	-
108	822300	Pozajmljivanje javnim poduzećima	307	0	0	0	0	0	-
109	822400	Izdatci za kupovinu dionica javnih poduzeća	308	0	0	0	0	0	-
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih poduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309	0	0	0	0	0	-
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	0	0	0	0	0	-
112	822700	Pozajmljivanje u inozemstvo	311	0	0	0	0	0	-
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 - 105)	312	0	0	0	0	0	-
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBVEZAMA	313						
115		PRIMITCI OD ZADUŽIVANJA (116 + 120)	314	0	0	500.000	0	0	-
116	815000	Primitci od dugoročnog zaduživanja (117 + 118 + 119)	315	0	0	0	0	0	-
117	815100	Zajmovi primljeni kroz Državu	316	0	0	0	0	0	-
118	815200	Primitci od inozemnog zaduživanja	317	0	0	0	0	0	-
119	815300	Primitci od domaćeg zaduživanja	318	0	0	0	0	0	-
120	814000	Primitci od kratkoročnog zaduživanja (121 + 122 + 123)	319	0	0	500.000	0	0	-
121	814100	Zajmovi primljeni kroz Državu	320	0	0	0	0	0	-
122	814200	Primitci od inozemnog zaduživanja	321	0	0	0	0	0	-
123	814300	Primitci od domaćeg zaduživanja	322	0	0	500.000	0	0	-
124	823000	IZDATCI ZA OTPLATE DUGOVA (od 125 do 130)	323	268.500	256.000	178.649	-12.500	95,34	
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz Državu	324	0	0	0	0	0	-
126	823200	Vanjske otplate	325	0	0	0	0	0	-
127	823300	Otplata domaćeg zaduživanja	326	268.500	256.000	178.649	-12.500	95,34	
128	823400	Otplata unutarnjeg duga	327	0	0	0	0	0	-
129	823500	Otplata duga po danim garancijama	328	0	0	0	0	0	-
130	823600	Otkup duga	329	0	0	0	0	0	-
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 - 124)	330	-268.500	-256.000	321.351	12.500	95,34	
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95 + 113 + 131)	331	0	-1.018.054	124.633	-1.018.054	-	

133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134 + 143 + 149 + 156 + 166 + 173 + 180 + 187 + 194 + 203)	332	5.910.800	6.831.175	5.357.013	920.375	115,57
134	01	Opće javne usluge (od 137 do 142)	333	4.381.445	4.858.532	3.952.895	477.087	110,89
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	0	0	0	0	-
136	012	Strana ekonomska pomoć	335	0	0	0	0	-
137	013	Opće usluge	336	4.381.445	4.858.532	3.952.895	477.087	110,89
138	014	Osnovno istraživanje	337	0	0	0	0	-
139	015	liR Opće javne usluge	338	0	0	0	0	-
140	016	Opće javne usluge n. k.	339	0	0	0	0	-
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340	0	0	0	0	-
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih razina vlasti	341	0	0	0	0	-
143	02	Obrana (od 144 do 148)	342	0	0	0	0	-
144	021	Vojna obrana	343	0	0	0	0	-
145	022	Civilna obrana	344	0	0	0	0	-
146	023	Inozemna vojna pomoć	345	0	0	0	0	-
147	024	liR Obrana	346	0	0	0	0	-
148	025	Obrana n. k.	347	0	0	0	0	-
149	03	Javni red i sigurnost (od 150 do 165)	348	466.655	407.390	405.221	-59.265	87,30
150	031	Policajke usluge	349	0	0	0	0	-
151	032	Usluge protupožarne zaštite	350	466.655	407.390	405.221	-59.265	87,30
152	033	Sudovi	351	0	0	0	0	-
153	034	Zatvori	352	0	0	0	0	-
154	035	liR Javni red i sigurnost	353	0	0	0	0	-
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	0	0	0	0	-
156	04	Ekonomski poslovi (od 157 do 165)	355	60.000	66.785	57.105	6.785	111,31
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	0	0	0	0	-
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	60.000	66.785	57.105	6.785	111,31
159	043	Gorivo i energija	358	0	0	0	0	-
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	0	0	0	0	-
161	045	Transport	360	0	0	0	0	-
162	046	Komunikacije	361	0	0	0	0	-
163	047	Ostale industrije	362	0	0	0	0	-
164	048	liE Ekonomski poslovi	363	0	0	0	0	-
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364	0	0	0	0	-

166	05	Zaštita okoliša (167 + 172)	365	25.100	25.003	26.003	-97	99,61
167	051	Upavljanje otpadom	366	0	0	0	0	-
168	052	Upavljanje otpadnim vodama	367	0	0	0	0	-
169	053	Smanjenje zagadenosti	368	0	0	0	0	-
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	0	0	0	0	-
171	055	liR Zaštita okoliša	370	0	0	0	0	-
172	056	Zaštita okoliša n. k.	371	25.100	25.003	26.003	-97	99,61
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (od 174 do 179)	372	65.200	43.115	0	-22.085	66,13
174	061	Stambeni razvoj	373	0	0	0	0	-
175	062	Razvoj zajednice	374	0	0	0	0	-
176	063	Vodosnabdijevanje	375	0	0	0	0	-
177	064	Ulična rasvjeta	376	65.200	43.115	0	-22.085	-
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377	0	0	0	0	-
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	0	0	0	0	-
180	07	Zdravstvo (od 181 do 186)	379	0	0	0	0	-
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	0	0	0	0	-
182	072	Izvanbolničke usluge	381	0	0	0	0	-
183	073	Bolničke usluge	382	0	0	0	0	-
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	0	0	0	0	-
185	075	liR Zdravstvo	384	0	0	0	0	-
186	076	Zdravstvo n. k.	385	0	0	0	0	-
187	08	Rekreacija, kultura i religija (od 188 do 193)	386	185.500	206.590	261.377	21.090	111,37
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	33.000	31.744	69.738	-1.256	96,19
189	082	Usluge kulture	388	125.000	143.989	145.801	18.989	115,19
190	083	Usluge emitiranja i nakladništva	389	0	0	0	0	-
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	27.500	30.857	45.838	3.357	112,21
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391	0	0	0	0	-
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392	0	0	0	0	-
194	09	Obrazovanje (od 195 do 202)	393	258.900	297.106	305.225	38.206	114,76
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	160.000	197.799	194.189	37.799	123,62
196	092	Srednje obrazovanje	395	0	0	0	0	-
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396	0	0	0	0	-
198	094	Visoko obrazovanje	397	70.500	69.485	91.300	-1.015	98,56
199	095	Obrazovanje koje nije definirano razinom	398	28.400	29.822	19.736	1.422	105,01
200	096	Pomoćne usluge u obrazovanju	399	0	0	0	0	-
201	097	liR Obrazovanje	400	0	0	0	0	-
202	098	Obrazovanje n. k.	401	0	0	0	0	-

203	10	Socijalna zaštita (od 204 do 212)	402	468.000	926.654	349.187	458.654	198,00
204	101	Bolest i hendikepiranost	403	0	0	0	0	-
205	102	Starost	404	0	0	0	0	-
206	103	Nasljednici	405	0	0	0	0	-
207	104	Obitelj i djeca	406	13.000	12.010	7.552	-990	92,38
208	105	Nezaposlenost	407	215.000	656.515	84.343	441.515	305,36
209	106	Stanovanje	408	0	0	0	0	-
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409	0	0	0	0	-
211	108	liR Socijalna zaštita	410	0	0	0	0	-
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	240.000	258.129	257.292	18.129	107,55

U Varešu,	STELA TERZIĆ	M.P.	ZDRAVKO MAROŠEVIĆ
Certificirani računovoda			Rukovoditelj
Dana 19.02.2024. god.	Broj dozvole: CR-7787/5		

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

MINISTARSTVO FINANCIJA ZDK
 Nadležno ministarstvo

OPĆINA VAREŠ
 Potrošačka jedinica - glava

Vareš
 Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS

4218285300002

Identifikacijski broj

84.11

Šifra po kvalifikacijskoj djelatnosti

0

Organizacijski broj

0

Operativni broj

0

Funkcionalni kod

0

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidirani obrasci:

- u KM -

BILANCA STANJA
 na dan 31.12.2023. godine

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom razdoblju tekuće godine	U istom obracunskom razdoblju prethodne godine	Postotak (4/5) × 100
1	2	3	4	5	6	
1		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	3.485.647	3.795.134	91,85
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	80.411	233.173	34,49
4	120000	Vrijednosni papiri	003	0	0	0
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	3.276.025	3.237.125	101,20
6	140000	Kratkoročni plasmani	005	48.292	58.342	82,77
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	006	80.919	34.001	237,99
8	210000	Zalihe materijala i robe	007	0	231.922	
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008	0	571	
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	0	0	0
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	11.719.534	11.787.004	99,43
12	011000	Stalna sredstva	011	13.219.369	13.128.216	100,69
13	011900	Ispravak vrijednosti stalnih sredstava	012	1.499.835	1.341.212	111,83
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	11.719.534	11.787.004	99,43
15	020000	Dugoročni plasmani	014	0	0	0
16	029000	Ispravak vrijednosti dugoročnih plasmana	015	0	0	0
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016	0	0	0
18	031000	Vrijednosni papiri	017	0	0	0
19	031900	Ispravak vrijednosti vrijednosnih papira	018	0	0	0
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019	0	0	0
21	09	Dugoročna razgraničenja	020	0	0	0
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	15.205.181	15.582.138	97,58

* 1 0 6 3 8 0 6 2 4 7 7 4 5 1 *

str. 1 od 2

Kontrolni broj: 10638962477451

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom razdoblju tekuće godine	U istom obračunskom razdoblju prethodne godine	Postotak (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23 II PASIVA						
24	300000	A. Kratkoročne obveze i razgraničenja (25 do 30)	022	5.897.403	5.253.664	112,25
25	310000	Kratkoročne tekuće obveze	023	1.066.832	904.666	117,93
26	320000	Obveze po osnovi vrijednosnih papira	024	0	0	0
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025	0	0	0
28	340000	Obveze prema zaposlenicima	026	143.089	95.970	149,10
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027	119.145	87.227	136,59
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	4.568.337	4.165.801	109,66
31	400000	B. Dugoročne obveze i razgraničenja (32+33+34)	029	907.148	1.163.148	77,99
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	907.148	1.163.148	77,99
33	420000	Ostale dugoročne obveze	031	0	0	0
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032	0	0	0
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	8.400.630	9.165.326	91,66
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	10.813.198	10.624.668	101,77
37	520000	Ostali izvori sredstava	035	0	0	0
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036	0	0	0
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037	0	0	0
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	038	2.412.568	1.459.342	165,32
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	15.205.181	15.582.138	97,58

Vareš, 19.02.2024.

Mjesto i datum

TERZIĆ (ZORAN) STELA

Certificirani računovođa

ZDRAVKO MAROŠEVIĆ

Rukovodilac

CR-7787/5

Broj licencije

M.P.

061/528-702

Kontakt

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

MINISTARSTVO FINANCIJA ZDK
Nadležno ministarstvo

OPĆINA VAREŠ
Potrošačka jedinica - glava

Vareš
Sjedište potrošačke jedinice

421828530002 *

Identifikacijski broj
84.11

Šifra po kvalifikacijskoj djelatnosti
0

Organizacijski broj
0

Operativni broj
0

Funkcionalni kod
0

Fond
Pojedinačni obrasci:

Konsolidirani obrasci:

154823345896

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
Razdoblje izvještavanja od 1.1.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	2	3	4	
I NOVČANI PRIMICI				
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	6.045.970
2	710000	Prihodi od poreza	451	2.291.328
3	720000	Neporezni prihodi	452	2.071.000
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	1.483.642
5	740000	Kapitalni transferi	454	200.000
6	770000	Prihodi po osnovi zaostalih obveza	455	0
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	164.839
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	164.839
9		Financiranje (10+11+12)	458	0
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	0
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	0
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	0
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	6.210.809
14		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	5.679.174
16	611000	Plaći i naknade troškova zaposlenih	464	1.899.341
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	169.924
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	1.505.289
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	2.071.639
20	615000	Kapitalni transferi	468	0
21	616000	Izdaci za kamate	469	32.981
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	428.397
23	821000	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	471	428.397
24		Financiranje (25+26)	472	256.000
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	0
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	256.000
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	6.363.571
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	152.762
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	166.883
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	14.121

Vareš, 19.02.2024.
Mjesto i datum

TERZIĆ (ZORAN) STELA
Certificirani računovođa

ZDRAVKO MAROŠEVIĆ
Rukovodilac

CR-7787/5
Broj licencije

M.P.

061/528-702
Kontakt

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA VAREŠ
OPĆINSKI NAČELNIK

Datum: 22.07.2024. godine
Broj: 02-1213/24

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom Općine Vareš za 2023. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima Općine Vareš, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potpričavamo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajevе koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.

- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupli smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izveštaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izveštajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izveštaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Općine Vareš** i koje je pokrenula **Općina Vareš** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezano za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Općini Vareš** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranačih subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izveštaje.

DOSTAVLJENO:

- 1 x Naslovu
1 x Služba za privredu, finansije i trezor
1 x a/a